

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 19).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 pușcă
a treia-oră 10 bani.

Băncile noastre.

După școalele noastre naționale, nimic nu-i doare așa de mult pe dușmanii înaintării noastre culturale și economice, ca băncile românești. Lucrul e ușor de înțeles. Nu e destul să avem cultură națională, care să dicteze spiritului și inimii noastre. Fără mijloace materiale *naționale* cu greu își poate înfăptui cineva idealurile naționale. Și o unealtă strălucitoare pentru întărirea materială națională sunt băncile naționale. Ele au la noi menirea (ținta) să scape poporul din ghiarale cămătarilor, fie aceștia străini sau români, să-i deie Românilui capitalul de lipsă, când vrea să-și mărească moșia, să se apuce de-o întreprindere, care făgăduiește câștig bun, să-și deschidă s'au lărgască atelierul. Lucrând cei chemați pentru a deștepta în sufletul poporului spiritul de economie (cruțare), Românul să găsească cu ușurință banca condusă de oamenii lui de încredere, unde să-și depună economiile sale. Băncile noastre naționale trebuie deci să fie o cetate a luptei noastre de apărare economică, dar totodată și în fruntea armatei, care pornește la atac pentru cucerirea terenurilor pierdute și pentru cucerirea de bunuri nouă pe sama poporului nostru.

Nu e însă destul cu atâta. Starea politică a poporului nostru e astfel, încât dacă vom aștepta dela bănci numai isprăvuri de ordin material am săvârși o mare greșală. După jertfele aduse de poporul întreg pentru păstrarea și lărgirea culturai sale naționale, băncile sunt chemate să urmeze în rândul al doilea cu jertfele aduse pe același altar.

Să lămurim lucrul. Partea cea mai mare a băncilor noastre — vorbim conștând (cercetând) bilanțurile, cari se publică acum în foile naționale — cred că și-au îndeplinit pe deplin rolul de institut național, dacă au dat bani cu împrumut, de regulă cu polite (vechesele) și au primit bani spre păstrare. Se mulțumesc apoi, ca la sfârșitul anului financiar (când se încheie socotelile) să arete un *profit* cât mai mare, pentru-ca dividendă (dobânda după banii cu cari s'a înființat banca) să fie frumoasă și fondul de rezervă să devină cât mai mare. Zace în firea lucrului, ca o bancă *asta* să urmărească mai întâiu. E îmbucurător, când vedem, că e *romănesc* capitalul, care crește, că sunt Români cei ajutamați, că sunt Români cei-ce iau dividende. Și mai îmbucurător e, când vedem în rubrica depunerilor sute de mii, la câteva bănci chiar milioane de coroane, căci sutele acestea de mii și mi-

lioanele acestea dovedesc creșterea spiritului de economie la poporul nostru și prin aceasta creșterea avuției naționale.

Dar cu atâta nu e destul. E foarte potrivită vorba Românului „*bani are și Tigănu*”. Dar pentru aceea tot fi iasă părul prin căciulă, zdrențele curg de pe el, e vecinic nespălat și locuște în bordeiu cu purc lău împreună. Dacă prin ajutorul dat de bănci prin împrumuturile ieftine, dacă prin creșterea spiritului de economie ni-s'au îmbunătățit starea materială, prin ce se arată aceasta îmbunătățire? S'a mărit moșia românească? Ni-s'au înmulțit numărul negustorilor? Sau dacă nu s'a înmulțit ca număr, și-au înmulțit cei ce-i avem capitalul și și-au lărgit și întărit cercul afacerilor lor? Avem cu mult mai mulți meseriași, decum aveam cu 10—20 de ani în urmă, sau dacă numărul a rămas tot cam același, meseriași ce-i avem și-au mărit atelierile și lucrează cu calfe și învățacei mai mulți? Poporul nostru își lucrează moșia mai bine sau e pătruns în păturile cele mai largi de necesitate (lipsa) tovarășilor, cu ajutorul cărora să poată trage cel mai mare folos cu puțință din tot ceea ce-i produce curtea, grădina și moșia?

La aceste întrebări trebuie să răspundem deocamdată cu *nu*. Recunoaștem, că sunt un număr frumuseț de bănci, cari privesc dintr'un punct de vedere mai înalt, când e vorba de a-și împlini datoria de bancă națională. E destul să amintim „Albina”, „Economul”, „Reuniunea de păstrare” din Săliște, „Lumina” din Sibiu și altele. Dar avem și în una și aceeași comună câte două bănci, de concurență, cari sunt mai mult institute de speculă. Avem și câți-va bărbați pătrunși de înșămănătatea cea mare culturală, culturală în înțelesul cel mai larg al cuvântului, cari își ridică glasul pentru o lărgire a activității băncilor noastre. Amintim pe cei dela „Revista Economică” din Sibiu, dar mai ales pe dl Osvadă dela Hunedoara și pe dl Tordășianu din Sibiu, cari au prea puțini tovarăși. Dar nu mai puțin adevărat e, că pe lângă acest glas frumos se aude și croncănitul urit dela Brad, unde se pune la cale o subjugare economică a poporului nostru, ademenindu-l cu făgăduieli de foloase mari pe toate terenurile economice, dacă va primi să între într-o tovarășie străină.

Cele întâmplute la Brad sunt un simptom (semn), care trebuie să dea de gândit conducătorilor și acționarilor băncilor noastre. Trebuie să urmeze pilda și sfaturile date de puținele bănci și puținii oameni, cari au văzut și văd mai

departe. Prin faptul, că în fie-care ținut românesc avem una sau mai multe bănci românești, cari dau bani cu împrumut și primesc bani spre păstrare, organizarea noastră economică nu e nici pe departe terminată (sfârșită).

Băncile noastre vor trebui să contribuie din ce în ce cu sume tot mai mari la susținerea școalelor noastre primejdite.

Băncile noastre vor trebui însă înainte de toate să formeze un personal special, care să facă apostolat pentru înființarea diferitelor tovarășii în toate satele noastre. Nu e lucru mare, ca întovărășindu-se două, trei sau zece bănci să trimită bărbați harnici, de pildă în Danemarca și Germania, unde să studieze timp de un an sau doi rostul tovarășiiilor sătești. Intr'un timp mai scurt pot să studieze și izbânda la care a ajuns mișcarea tovarășiiilor în România, aici sub directa supraveghiere a statului.

Când tovarășiiile de tot felul, *în strânsă legătură cu băncile noastre*, vor înflori prin toate satele noastre, atunci vom putea zice, că băncile românești și-au îndeplinit datoria lor națională, iar ne-atărnarea noastră economică și prin ea și cea culturală, va fi asigurată.

Suntem în toiul adunărilor generale ale băncilor românești. Unde funcționarii, respective direcțiunile lor se vor dovedi și acum încă cu păreri prea înguste în privința menirii unei bănci românești, poștească acționarii să ia inițiativa (să înceapă) pentru a îndrepta activitatea (lucrarea) băncilor și pe căi nebatătorite până acum, dar toate ducătoare la singura țință dorită: îmbunătățirea stării economice și culturale a poporului nostru și prin aceasta asigurarea neatărnării economice și culturale.

Dorința lui Tisza. Am spus, că la banchetul dat în Arad de episcopul român lui Tisza, acesta și-a exprimat dorința, că episcopii noștri români să înceapă lucrarea de împăcare între Români și Maghiari Tisza înțelege sub „lucrarea” aceasta o nouă buimăcare a Românilor, pentru-ca să slăbească și aceștia puterea de luptă pentru înfăptuirea programul nostru național.

Adunându-se episcopii români greco-orientali în Budapesta la ședințele fundației Gozadu, Ungurii credeau, că se vor sfătui în privința pașilor, ce trebuie făcuți pentru această „împăcare”. S'au înșelat însă, căci după-cum au declarat episcopii noștri, cu toate că sunt apostolii păcii, n'a sosit încă timpul pentru împăcare și nici oamenii nu sunt încă lămurii în privința aceasta.

Poporul român-e lămurit: Guvernul ar vrea

să ne tragă din nou pe sfoară, vărând zizanie între conducătorii noștri, ca să-și poată continua cu și mai mare furie lucrarea de nimicire a școalelor noastre și a ființei noastre naționale. Noi avem programul nostru național. Îndeplinească-se în mod cinstit aceea ce cerem prin el și pacea e, deocamdată făcută.

Fundațiunea Gozsdu. Membrii comitetului acestei fundațiuni — mitropolitul din Sibiu, ceilalți episcopi neuniți și încă câțiva fruntași — s'au întrunit săptămâna trecută la Budapesta. Din raportul comisiei se vede, că fondul a crescut anul acesta cu un milion de coroane. Venitul a fost de 160 de mii de coroane, din cari o sută de mii s'au împărțit ca burse (stipendii) la elevi de gimnazii și studenți universitari.

Iară proces de agitație. Pe timpul alegerilor din urmă, învățătorul pensionat dl *Elie Pop* publicase câteva cântece populare, în care îndemna pe Români din Șomcuta mare să voteze cu candidatul nostru Dl *Dr. Alexandru Vaida-Voievod*. Procurorul a găsit în aceste cântece „agitație” și a pornit proces împotriva dlui Pop.

Cum se fac de ris! Polonyi viteazul, fost odinioară ministru de justiție (dreptate), dar ungurească, a făcut o strajnică interpelare în dieta din Budapesta. S'a supărat adecă pe legea austriacă despre comerțul ambulant (comerțul cu mărfuri mărunte, pe care-l fac unii oameni umblând din casă în casă și din sat în sat). În legea aceasta locuitorii Croației sunt numiți *Croași*, ceea-ce și sunt, și nu *Maghiari*, ceea-ce nu sunt, precum nici noi Români nu suntem. Iar capitala Croației e numită pe nemțește Agram, și Zagrab, cum îi zice Ungurii (Croații îi zice Zagreb). Polonyi cere acum, ca guvernul unguresc să protesteze împotriva acestor numiri, cari sunt contra „ideei” nebleznice.

Maghiarizare prin tren vicinal. Câțiva scăpătați din comitatul Sătmăruului, cărora le e lene să lucreze, cred însă, că țara e datoră să-i țină, căci de aceea sunt nemeși, au croit planul să facă un tren vicinal dela Sătmăr preste Abrud la Supurul de jos. Se'nțelege, că bani ca 'n palmă. S'au adresat guvernului. Acesta, de data aceasta, n'avea parale pentru nemeși flămânzi. Au cerut a doua oară. Tot îndepert. A treia-oară a dat cu tronful cel mare: *primejdia valahă*. Iată ce scriu guvernului: „Ne paște frica, că părțile răsăritene ale Sătmăruului azi mâne se *valahizează*. Cu ajutorul căii ferate, pe care o reclamăm cu toată puterea și îngrijirea noastră patriotică, nădăjduim să salvăm maghiarimea din acele părți și totodată să câștigăm pe Valahii locului pentru maghiarism.”

Cei câțiva păcătoși dela Brad să se grăbească a se inseria între membrii societății viitoare. Aceasta lucrează, credem, după dorința lor.

Sălbătici de-ale jandarmilor ungurești. La alegerile din anul trecut, un jandarm bătuse pe un țaran român. După aceea tot jandarmul s'a pus și a pârât pe Român, că a vrut să-i smulgă pușca din mână și să-l bată. Lucrul a ajuns înaintea tribunalului din Arad. Toți martorii au declarat, că jandarmul a fost cel vinovat, așa că tribunalul a achitat (declarat nevinovat) pe Român.

Foarte frumos, dar cum rămâne cu dreptatea deopotrivă pentru toți, care se zice, că ar domni și în Țara-Ungurească? Dacă ar fi batut Românul pe jandarm, ar fi fost de-așigur condamnat la închisoare de luni de zile.

Când însă niște animale sălbatice în chip de om snopesc în bătăi pe alegătorii români — las, că mai bucuros îi împușcă, tot nepedepșiți — n'ar trebui legate în cușca de feară dela menagerie?

Petiția alegerii dela Orăștie. În cauza alegerii dela Orăștie, unde candidase vrednicul nostru luptător *Dr. Aurel Vlad*, s'a ținut pertractare zilele trecute, la Curia din Budapesta. Petiția (recursul) Românilor a fost apărut de dl *Dr. Bontescu*, avocat în Hafeș. În petiție se spune, că la alegere s'au cumpărat voturi din greu și alte multe nedreptăți. Hotărîrea Curiei în afacerea recursului se va publica numai la 11 Martie n. înainte de amiază.

Făgăduș bun, bucuria prostului! Asta o simțese acum și Germanii din Vârșet. Când au fost alegerile, Șvabii naționaliști au vrut să candideze un German naționalist, pentru-că au început să le fie rușine să se mai înjuge la carul unui neam potrivnic lor. Cei guvernamentali au început însă să strige, că naționaliștii vor să strice orașului, căci ministrul le-a făgăduit să aducă în Vârșet un tribunal, ba chiar și un batalion de soldați, apoi le va face și un spital. Și au biruit mamelucii (cei slabi, cari țin cu orice guvern) și au ales un guvernamental. Acum li-s'a spus verde mamelucilor, că n'o să capete tribunalul dorit, de soldați și spital nici vorba. A fost bună păcăleala aceasta, căci le-a deschis ochii și celor orbi, așa că la alegerile pentru consiliul comun, cari se vor face în curând, vor mătura în sfârșit pe mamelucii, cari s'au înstăpănit la primărie. Și aceasta numai cinsto va face concetățenilor noștri germani.

Cum înțelege administrația maghiară libertatea de presă. În Lugoj se tipărește de pe la sfârșitul anului trecut o foaie nemțească, care apare odată pe lună. Numele ei e „Die neue Zeit” (Timpul nou). Ea e răspândită mai ales în Moravița și în comunele vecine. Proprietar și redactor e dl *Heinrich Anwender* un German vrednic după cum se vede din felul cum scrie, căci caută să deștepte tot mai mult spiritul național și mândria germană în Șvabii din acele comune. După lege, celce vrea să scoată o gazetă, trebuie să înștiințeze pe vicecomitele despre aceasta. Dacă foaia apare zilnic sau săptămânal trebuie să depună o cauțiune mai mare sau mai mică. Dacă apare însă numai odată pe lună, nu trebuie cauțiune. Vicecomitele din Timișoara, călcând legea, n'a vrut să ia la cunoștință înștiințarea dlui Anwender. Acesta nu s'a mulțumit cu hotărârea vicecomitelui, ci a făcut apel (recurs) la ministrul de interne, care a trebuit să ia spre știință înștiințarea. Foaia apare acum regulat.

Ținută bărbătească. Înainte cu opt-nouă ani, legea lui Bánffy despre schimbarea numelor de comune li-s'a părut Șvabilor din Bănat un fleac, pentru care nu merită să te superi. Acum le-a ajuns și lor rândul cu maghiarizarea numelor de comune și . . . s'au deșteptat. O ținută frumoasă bărbătească dovedesc locuitorii din comuna *Liebling*, ceea-ce pe românește ar însemna *draguș, cel mai iubit*. Ministrul de interne i-a schimonosit numele în Kedvenez. Șvabii au hotărât să protesteze până la împăratul contra acestei maghiarizări. Rugarea au iscălit-o nouă sute de țărani din *Liebling*, cari arată, că numele *Liebling* i l-au dat încă bunul împărat Iosif al II-lea.

Osândirea poetului Goga.

În numărul trecut al foii noastre am spus, că poetul nostru de valoare, dl *Octavian Goga*, a fost osândit în două procese la 1 lună temniță de stat și 600 de coroane pedeapsă în bani pentru publicarea unor poezii, scrise de alții, în „Țara Noastră”.

Despre osândirea dlui Goga se miră azi nu numai Românii, dar chiar și Ungurii zic, că această pedepsire e lipsită de ori-ce temei. Totul s'a pus la cale numai cu scop ca să poată cumva să mai năcăjească pe iubitul nostru poet. Din cauza acestor procese dănsul a fost oprit în mai multe rânduri ca să meargă în străinătate.

Acum s'au aflat chiar și mai multe toi ungurești, cari au scris în această cauză, desaprobând (neafând cu cale) sentința adusă. Așa bună-oară gazeta ungurească „*A világ*” scrie, între altele, următoarele:

Astăzi nu se știe cu toată siguranța unde se vor opri valurile trezite de sentința curții cu jurați din Cluj, în procesul de agitație al lui Octavian Goga. Aceste valuri se alungă din ce în ce mai departe. Căci cazul lui Octavian Goga conține o parte însemnată a chestiei de naționalități, din care poți trage urmări triste pentru greutatea rezolvirii acestei chestiuni atât de agitate. Avem motive să ne temem că din osândirea poetului lor (adecă al Românilor) favorit, Românii vor făuri o nouă armă contra ungurimii, care va fi mult mai păgubitoare decât cazul neînsemnat, pedepsit de curtea cu jurați din Cluj.

Octavian Goga a dirijat la Sibiu foaia românească „Țara Noastră” și pentru câteva publicații agitatorice — în lipsa adevăratului autor — l-au tras pe el la răspundere. Și Goga de voie de nevoie, a trebuit să primească răspunderea, căci așa spune articolul XVIII din așa numita lege a presei (gazelor) din 1848. Jurații au aflat pe Goga vinovat de agitație în două rânduri și tribunalul l-a condamnat la câte 300 de coroane și o lună temniță. Foarte bine. Goga, va face luna de temniță și aci se va gândi de bună-seamă la dreptate și la ideia de stat, despre care în tinerețe i-se spusese, prin școli, că nu e nici un învățământ primejdios pentru ele.

Doar spune sentința: Goga Octavian a agitat contra Ungurilor. Natural, tribunalul nu putea hotări altfel, căci era legat de hotărîrea juraților. Și pentru respectul ce se cere față de legi trebuie să ne mulțumim și cu sentința aceasta. Iar jurații vor putea cugeta în orele libere, când se calcă mai mult ordinea de drept, atunci când se achită (iertă) oameni, ce au săvârșit omoruri, ori când e trântit cineva în temniță pentru versuri, pe cari nici nu le-a scris el?

Între fruntașii ungurilor din Cluj sentința a trezit un puternic răsunet de desaprobare. Se rasimte că s'a făcut o nedreptate. Și se aud glasuri spunând, că după ridicarea sentinței la putere de drept, ar fi datorii „Societății literare ardelenă”, să facă pașii de lipsă pentru grațierea (iertarea) scriitorului care și-a câștigat merite frumoase pentru literatura națională. Căci, se spune, că deși ordinea de drept a fost atinsă prin greșala dlui Goga, aceasta își are satisfacția prin aducerea sentinței, scriitorul însă trebuie mântuit

de pedeapsă: aceasta o cere însuși spiritul lui Petőfi și Madách.*)

Cu atâtă înădă nu s'a încheiat această afacere. Valurile se agită mereu și Românii vor și spune străinătății cu ce se răsplătesc în Ungaria cei cari cu toate că fac parte dintre naționalități, aduc ungerimii servicii culturale printre celelalte neamuri din țară.

Firește, legislatura (legile țării) e lucru foarte frumos, dar peste măsură de greu. Și nu poți da dreptate la doi împiricini deodată.

Apponyi în America.

Cititorii noștri știu, că hingherul școalelor noastre, contele Apponyi a plecat de mai multe săptămâni în America, ca să îmbete cu apă rece, adică cu potopul de vorbe goale, de cari e meșter, pe Ungurii de acolo și de va putea și pe Americanii. Înainte de-a arăta, cum se lumiează Americanii în privința lui Apponyi, lăsam să urmeze o parte din frumosul articol, scris despre acesta, în gazeta „America” nr. 13:

„În timp ce contele Albert Apponyi își face turneul lui prin țara libertății, prin Statele Unite, ca împreună cu alți bărbați luminați să se sfătuească asupra păcii universale, în țările de sub coroana Sfântului Stefan sute de mii de glasuri desnădăjduite blastămă politica barbară și neleginită a lui Apponyi, care ca o suflare a unui duh rău a stăna lumina națională din școalele confesionale ale naționalităților. — Oât pentru noi Români, cari suntem bătuți de Dumnezeu, ca să suferim de veacuri loviturile date din partea camenilor de stat maghiari, nu putem decât să ne întoarcem cu scârbă față, când vedem atâtea laude, cari se aduc din partea foilor ungurești din America la adresa lui Apponyi, și ne cuprinde greața, când vedem atâtea linguiștori și oameni de speculă politică, cari ridică în slava cerului pe demonul politic, pe năluca națională a Ungariei, pe șazisul „Contele negru”, pe ucigașul culturii naționale din Ungaria, pe fariseul civilizațiunii de azi.”

Marea gazetă americană, „Cleveland Leader”, scrie în numărul său dela 9 Februarie a. c. între altele, următoarele:

„Pe când căpeteniile Maghiarilor din America au pregătit pentru a-i face lui Apponyi o mare paradă de primire, în același timp nemaghiarii sub conducerea căpeteniilor dintre Slovaci, Transilvăneni,**) Români, Italiani, Croați și Germani din nordul Ungariei s'au întrunit în „Puhalla Hall”, unde s'au înțeles asupra împărțirii de înștiințări cu prilejul venirii lui Apponyi, descriindu-l pe acesta ca pe un om politic fără temei, un reacționar, un prefăcut. Ei vor da ocaziune în felul acesta, ca nemaghiarii să afle și să-și poată face părerea, ce fel de om e Apponyi, care zice despre el, că este apostolul păcii. Un apostol al păcii universale? Nu, ci un apăsător al naționalităților din Ungaria, un reacționar, un prefăcut. El este un monarhist înainte de toate, apoi egoist, care lucrează numai pentru gloria lui. El a fost contra votului universal în Ungaria, el a silit și a dat ordin, ca întreaga populațiune a Ungariei să vorbească și să în-

vețe numai limba ungurească. Pentru ce Björnsterne Björnson n'a vrut să ia parte la conferința de pace din Haga, la care a luat parte Apponyi? Pentru-că acel poet mare n'a vrut să stea alături de Apponyi.”

Până acum n'avem știri mai amănunțite despre modul, cum a fost primit fariseul acesta. O telegramă primită de gazetele din București spune, că în Chicago Ungurii socialiști au făcut mare gălăgie la o conferință ținută de Apponyi. S'au luat la bătaie, au fost mai mulți răniți. Pe mulți i-a arestat poliția.

O altă telegramă din Chicago vestește următoarele: Sub podul sălii dela Academia Artelor frumoase, unde Apponyi urma să țină o conferință, s'au găsit două bombe. Fitiurile erau potrivite în așa fel, încât bombele ar fi explodat cu o jumătate de oră mai târziu. Poliția a înconjurat numai decât clădirea Academiei, arestând toate persoanele suspecte. Apponyi a fost însoțit de polițiști atât la sosire cât și la plecare.

Ungurii vor să convingă autoritățile americane, că atentatorii sunt membrii de-ai naționalităților din Ungaria. Explozia bombelor ar fi fost o adevărată catastrofă, căci ar fi perit o mulțime de oameni.

De un lucru suntem siguri, că s'au convins Americanii: Apponyi e urgisit până la scârbă nu numai de Nemaghiarii, pe cari politica sprijinită de el i-a silit să emigreze la America, dar chiar și de o parte dintre Maghiari.

Din Săliște.

Ceva despre înființarea, dezvoltarea și adunarea generală cu ocazia jubileului de 10 ani a „Reuniunii Economilor”.

Un țaran fruntaș, adică inteligent, cu stare bună, conștiu de drepturile și datorințele sale pe toate terenele, de cari țărani — durere — puțini avem, îmi spunea ocazional mai acum o anul cam următoarele:

Încă înainte de anul 1900 căutam pe un bărbat superior — cu cultură mai multă și cu inimă largă și bună — care să stea într'ajutor înaintării pe teren cultural și economic țăranilor noștri economi din Săliște, înființând o reuniune. Vedeam, că intelectualii (domnii) aveau casina lor încă de pe timpul războiului Românilor cu Turcii, meseriașii reuniunea lor, care pe atunci era pe calea progresului, — numai noi oierii, neguțătorii de țară, arândașii de mici moșii și mulți alți economi trăiam risipiți și părăsiți.

Între domni nu ne prea era locul, căci de — așa era vremea — iar la meseriași nu ne-ar fi îngăduit nici chiar statutele, ne mai vorbind de local etc.

Cum am amintit, aveam mare lipsă de dezvoltare și înaintare în cele culturale, sociale și economice, ba începuserăm a nu mai avea nici acea înrăurire asupra mersului afacerilor comunale și bisericicești-scolare, deoarece alții aveau interes ca așa să se întâmple, deși noi eram adevărații purtători ai greutăților și Săliștenii băștinași.

Am cercetat pe un venerabil domn bătrân cu merite pentru înaintarea locuitorilor acestei comuni, spanându-i gândul și dorul meu. M'a îmbrățișat, sărutat și a plâns, apoi mi-a zis: „Dragul meu meriți recunoștința vecinică a tuturor Săliștenilor de bine și te invit să rogi pe dl silvicultor Ittu să se pună în frunte. Eu — durere — nu pot, căci am prea mulți dușmani și”

Dl Ittu cu cea mai mare dragoste a făcut mai mult decât am fi putut aștepta. Dânsul a compus și statutele, iară consfătuirile în cerc mai larg avute în locuința dânsului erau

adevărate conveniri frățesti. Acest domn, primul președinte activ, — azi de onoare, — deoarece soartea l'a depărtat de pe aici, petrecea tot timpul liber în mijlocul acestor țărani, pe cari îi iubea cu adevărat, dar nici aceștia mai puțin. Și azi când dă prin părțile acestea nu uită să intre în localul reuniunii și să se intereseze deaproape despre mersul ei.

Cam aceasta e cuprinsul spuselor fruntașului țaran.

Președintele de acum, dl avocat Dr. Nicolae Petra, a dat nou avânt dezvoltării Reuniunii. De trei ani încoace a înființat o bibliotecă frumoasă și folositoare. Însemnez că și toate scrierile apărute sub îngrijirea „Asociațiunii” s'au procurat, ceea-ce comitetul Reuniunii noastre își va ținea de datorință a face și în viitor.

Un „Album” frumos conține fotografiile membrilor fondatori și ordinari.

Adunarea generală a fost conchemată pe ziua de Mercuri în 15 Februarie nou (Întâmpinarea Domnului), la 2 oare după amiază. În aceeași zi la serviciul liturgic de dimineață, în biserica cea mare, au luat parte cam 40 de membrii ai Reuniunii, cari apoi au asistat la părăsăutul servit pentru răposatul membru ordinar dela înființarea reuniunii Nicolae Oruțiu. Acesta donase prin testament 50 coroane fondului Reuniunii.

Vorbirea de deschidere a adunării generale, ținută de dl Dr. Nicolae Petra a fost o adevărată înălțare sufletească. Domnișsa a reoglindat pe scurt dezvoltarea Reuniunii în decursul celor 10 ani, amintind și multe amănunte, cari la astfel de ocazii servesc spre întărirea în bun simț, nobleță, iubirea de aproapei și convingerea despre puterea prin asociere.

Șase gazete stau la dispoziția membrilor. Averele Reuniunii e de 2800 coroane, are de prezent 24 membri fondatori, 36 ordinari în viață și 13 ajutători.

După încheierea ședinței în urma unei propuneri, s'a eternizat jubileul de 10 ani prin o colecție de surprindere pentru procurarea unui steag pe seama Reuniunii. În câteva minute s'au adunat 80 coroane.

Se impune, ca pentru viitor să se dea importanță mai mare dezvoltării în cele economice, și ar fi poate de dorit punerea în legătură atât cu „Asociațiunea” cât și cu „Reuniunea Economică” a comitatului, cari de un timp încoace muncesc spre folos vădit.

Dintre membrii casinei române paremi-se numai unul sprijinește și aceasta reuniune în calitate de membru ajutător; ceilalți doar numai din auzite îi cunosc localul. Oare casa societăților care e să se zidească avea-va vre-o înrăurire binefăcătoare asupra acestor stări anormale? Țăranul nu prea îndrăznește să se imbulzească între domni, iar aceștia nu au dreptul să se ferească de țărani!

Săliște, în Februarie 1911. D.

Nota Redacției. Publicăm în întregime acest raport despre „Reuniunea Economilor” din Săliște, deși în o parte a celor scrise să amintește în treacăt despre unele lucruri cam bătaioare la ochi. — Dar fiind „Foaia Poporului” un organ popular, am aflat cu cale a da ocazie țăranilor fruntași din jurul „Reuniunii Economilor” — cari formează un număr respectabil — ca să-și spună ceea ce-i doare. — Bine înțeles, asta nu însemnează, că noi am trage la îndoială dragostea intelectualilor Sălișteni față de țărănime în general.

*) După cum se știe, dl Goga a tradus în românește mai multe versuri ale poetului Petőfi, care atât de grozav și de frumos a scris despre libertate și contra tirăniei. De asemenea poetul Goga a tradus o scriere renumită a lui Madách, numită „Tragedia Omului”. Pentru aceste traduceri dl Goga a fost ales acum câteva luni membru la „Societatea Petőfi”.

Nota „Foi Poporului”.

**) Pe Transilvănenii îi socotește ca o nație deosebită.

Ce scriu alte gazete?

„Tribuna“ (Arad). Am arătat și noi ținta, care nu trebuia aprobată, a câtorva cărțurari români din Făgăraș, cari împotriva hotărârii laudabile, luată de majoritatea cărțurarilor de-acolo, n'au stat la îndoială să ia parte la balul societății „Crucea Roșie“, în fruntea căruia era vestitul prefect al comitatului Făgăraș, Széll. Era de datoria Românilor de bine să nu zădărnicească frumoasa manifestare de protestare, ce s'a intenționat prin hotărârea majorității, ci să se țină în modul cel mai strâns de aceasta hotărâre. Se vede-a astfel o ținută vrednică, nu numai în vârtutea solidarității neapărate și perfecte, ce trebuie să arătăm totdeauna și ori unde față cu societatea ungurească, ci mai ales și în urma zguduitoarelor fapte de barbarism, la cari s'a dat față cu poporul nostru, în timpul mai nou, organele administrative din acest comitat. Alte popoară, cu o mai vie conștiință a vredniciei lor naționale și mai puțin năpădite de urâta boală a lășității (frică țigănească), ar fi proclamat într-o asemenea situație *jalea națională, lăsându-se pentru un timp îndelungat de toate prilejurile de veselie câte li s'ar fi imbiat, — chiar în marginile vieții lor culturale proprii.*

„Unirea“ (Blaj). Cooperativele (tovărășiile) sâtești reclamă multă jertfă și și mai multă osteneală și răspundere din partea celor-ce le vor conduce și când e vorba de osteneala, care nu se prea răsplătește, cine să o ia asupra sa dacă nu preoții?

Spre scopul acesta ar fi bine, ca clericii noștri pe lângă frumoasele cunoștințe străine teologice să-și câștige și cunoștințe economice practice, tot așa de temeinice ca și cele teologice. Și asta cu atât mai vărtos, că progrese pe terenul moral numai cu țărâtime bine situată materialicește se pot face.

Câțiva preoți harnici de pe Câmpie au făcut primele începuturi. Să sperăm, că cei mulți vor urma de aci înainte!

„Magyar Figyelő“ (Budapesta), gazeta ungurească, al cărei director e însuși contele Tisza, publică două articole, în cari se ocupă cu chestiunea naționalităților. Scriitorul articolelor susține, că guvernul maghiar trebuie să minicească mai întâiu pe agitatorii naționaliști, între cari cei *valahi* sunt mai primejdioși. Numai când acești agitatori îndrăzneți, cari atacă deadreptul întregimea statului ungar vor fi făcuți praf, se va putea face pacea româno-maghiară.

În „Világ“ (Budapesta), altă gazetă ungurească, învățatul Iászi Oscar răspunde prostiilor scrise în gazeta lui Tisza. Iászi spune, că sistemul de-acum de asuprire a naționalităților, folosit tot meru de guvernele ungurești, e de vină, că nu s'a putut face pace cu naționalitățile. Administrația maghiară, îndeosebi fișpanii și solgăbirăii sunt adevărați sartrapi,*) cari nedreptătesc și apasă poporul român și slovac. Cum să se facă pace în astfel de condițiuni. Cum să aibă Românii încredere în făgăduiele de pace ale contelui Tisza? Dieta ungurească de acum nu arată cu adevărat, care e voința Ungariei. Când se va întruni cea dintâiu dietă aleasă cu votul universal și formată din deputații adevărați ai popoarelor, atunci se va deslega și chestiunea naționalităților din Ungaria.

*) Sartrapi se numiau în vechea împărăție persiană (pe timpul lui Dariu împărat) slujbașii cei mai mari preste un ținut, cari jefuiau lumea.

Evreii crâjmari din Galiția.

Nu de mult a sosit în Viena o deputațiune de trei mii de crâjmari arândasi din Galiția. Ei s'au prezentat la ministrul austriac de comerț, cerând să se steargă legea, care i-ar face cerșitori oprindu-i să mai vândă rachiu otrăvit țăranilor poloni și ruteni din Galiția. Ca să vadă și cititorii noștri, unde ajunge o țară cutropită de Evrei, vom da unele amănunte.

În Galiția sunt opt milioane de locuitori, între cari 880 de mii de Jidani, așadară din 100 de suflete, 11 sunt Evrei. După o statistică publicată tot de Evrei, în țara întreagă erau 40 de mii de Jidani, cari se hrăneau, dimpreună cu familiile lor (vre-o două sute de mii de persoane) numai din negoțul cu rachiu. Ca pretutindeni, crâjmarii aceștia erau totodată și bancherii, cari împrumutau pe nenorociții țărani cu bani, luându-le sută la sută. Partea cea mai mare a banilor împrumutați curgea tot în buzunarele lor pentru rachiu. Țărâtimea ajunsese roaba rachiuului, și nu numai bărbații, dar și femeile și copiii. De-aci boale multe și o sărăcire tot mai mare a creștinilor. Luatul acesta a spăriat pe fruntașii poloni și ruteni, cari vedeau, cum se prăpădesc cele două popoară și sufletește și într'ale averii. De aceea dieta Galiției a hotărât, ca să se mărginească, începând cu 1 Ianuarie 1911, dreptul de-a vinde rachiu, micșorându-se înainte de toate numărul crâjmelor. Sunt mulți ani de-atunci și Jidanii ar fi avut vreme să învețe meșteșuguri sau să se apuce de alt lucru. Dar n'au vrut să facă aceasta, crezând, că legea tot nu se va aplica, (nu se va ținea). Pe când la creștini vine pe un muncitor un nemuncitor, la Evrei se vin pe un muncitor — dar nu cu brațele — doi inși, cari nu fac nimic. Jumătate din femeile creștinilor muncesc și ele din greu, la Evrei nici a patra parte.

Se'nțelege, că ministrul austriac nu poate să mai suferă nici el jefuirea creștinilor, nici nu poate să ajute pe Evrei, ca să ducă mai departe viața aceasta de trântori sugători de vlagă popoarelor creștine. Evreii vor trebui să se deprindă și ei cu munca sau să plece din Galiția, pentru care sunt o nenorocire.

Știri politice din străinătate.

Confederațiunea (alianța) balcanică. Din Atena, capitala Greciei, vine știrea, că însuși ministrul de externe al Greciei vrea să plece în călătorie prin țările balcanice și România, ca să lucreze pentru înjghebarea unei confederațiuni (alianțe) balcanice, în care să între Grecia, România, Bulgaria, Sârbia și Muntenegru. Mai mult se înflăcărează pentru ideia aceasta Grecia și Bulgaria, aceasta din urmă a și hotărât unde să fie centrul (mijlocul): în Sofia Bulgariei.

Ideia unei astfel de confederațiuni nu e nouă. Întâiu a iscodit-o Kossuth cel bătrân, care, după-ce declarase Ungaria „independentă“ (?) (La Dobrițin în anul 1849), voia să încheie o alianță *dumreană* între Ungaria, Sârbia și România, îndreptată în contra Austriei. Ce privește România, trimisese agenți la principele Cuza, căruia îi promitea pentru Românii din Ungaria și Transilvania toate libertățile, dacă îl va ajuta să răscole din nou pe Maghiari și Românii vor face prostia să se alieze cu aceștia contra domnitorului lor. Cuza pare a fi pus temeiul pe vorbele sfărăitoare și late ale lui Kossuth, căci s'a iscalit o învoială, din care însă nu s'a ales nimic.

Astăzi se leagă alte nădejdi de aceasta confederație. Bulgarii și Grecii cred, că vor bate Turcia și vor împărți-o între ele. Sârbia încă trage nădejde să se cârpească cu ceva. Ba atât în România, cât și în Sârbia sunt unii, cari cred, că întemeindu-se aceasta confederație ar putea sili guvernele ungurești să se poarte mai omenește cu Românii și Sârbii din Ungaria.

Ce privește însă România, foarte puțini

oameni politici se gândesc la alianța aceasta. România a crezut și crede, că e în interesul ei să fie aliată cu statele culte din mijlocul Europei, cu Austria și Germania, nu cu state balcanice, cari toate sunt mai mult sau mai puțin pornite să asulte de Rusia. Iar dela Rusia, România numai rele a pățimit.

Portugalia. Până când era un rege în fruntea acestei țări, Portugezii liberali și republicani se plâneau, că sunt asupriți. Acum asupresc ei pe cei-ce doresc iară regatul și țin cu tărie la credința creștină. În Portugalia de nord a fost chiar o răscoală, în care un ministru a fost rănit, alții morți. — Asta dovedește din nou, că Portugezii sunt oameni fără disciplină (fără rânduială).

Turcia. Sultanul face încercări ca să îmblânzească cel puțin pe Albanezi. În primăvara aceasta, prin Main, va face o călătorie prin Albania, fiind însoțit de principalele moștenitori și de ministrul de războiu. Cu acest prilej vrea să dea o amnestie (iertare) obștească pentru toți Albanezii, cari au luat parte la revoluția din anul trecut.

Comitetul Tinerilor Turci, cari, după cum se știe a făcut revoluția cea mare din Turcia, introducând și acolo constituția și alungând de pe tron pe sultanul Abdul Hamid, a început să-și arete nemulțumirea față de guvernul turcesc. Grecia și Bulgaria trimit adecă mereu bande de tâlhari, numiți andarți, la Greci, și comiți sau comitagii la Bulgari, cari pradă și omorâ în Turcia. Comitetul Tinerilor Turci cere dela guvernul turcesc, ca acesta să trimită Greciei și Bulgariei un ultimatum (cuvântul din urmă), prin care să ceară dela aceste două țări, ca până în două săptămâni să cheme pe toate bandele acestea înapoi. Dacă nu vor asculta, Turcia să înceapă războiu contra lor.

Guvernul stă însă pe gânduri, dacă poate să facă așa ceva. Deocamdată se mulțumește să facă mari pregătiri de războiu, pentru-ca Turcia să fie pregătită în primăvară pentru ori-ce întâmplare.

China. Rusia a trimis o scrisoare guvernului chinez din Peking (capitala Chinei) plângându-se, că China nu se ține de învoiala făcută cu privire la învoielile comerciale și cele de pază în Mangiuria.

Starea din Mangiuria, care e o țară chineză, dar are în lăuntrul ei și armată rusească și japoneză, se face din zi în zi tot mai primejdioasă. În orașele și satele bântuite de ciumă au apărut cete de Hunhuzi, un fel de haiduci, cărora se alătură poporul chinez sărac. Chinezii au trimis o divizie întreagă de armată (4 regimente) contra Hunhuzilor, dar comandantul chinez a raportat, că cu o singură divizie nu poate face nimic. Pe măsură ce bandele se înmulțesc și faptele lor devin mai îndrăznețe, crește și ura Chinezilor împotriva Europeanilor, mai ales a Rușilor. În Carbin au apărut un fel de apostoli, cari spun că D-zeu anume a trimis ciuma peste Chinezii ca să-i pedepsească, pentru-că au lăsat pe Ruși să se așeze pe pământul cel sfânt al Chinei. Mișcarea naționalistă crește tot mai mult în China, gazetele chineze scriu cu ură tot mai mare contra Rușilor, cari vor să le înghiță țara. Și nu e mirare, când ne gândim, că în China sunt peste patru sute de milioane de locuitori, adecă mai mulți decât sunt în Rusia, Germania, Austro-Ungaria, Franța, Anglia și Italia împreună!

După-sum se vede, acolo se pregătesc iară întâmplări ca cele de acum 11 ani, când au fost omorâți mulți Europeni. Asta tot din cauza lăcomiei după țări mai ales a Rusiei.

Literatură și știință

Rostul lumii.

Vreau să'nvăleg rostul lumii,
După oamenii din ea;
— Nici decât nu-l pot pricepe,
Puteți zice ori-ce-ați vrea.

Unul spune tuturor
Să cetească foi și cărți;
Dânsul însă nu cetește,
Ci mai bine joacă cărți.

Altul, ca creștin ne'ndeamnă,
Să iubim pe toți la fel;
Dar în ziua următoare
Cine 'ncepe sfada? ... el!

Unul, spune c'alcoolul
Pentru oameni e venin;
Dânsul însă, nu se lasă
Cu pironișă far' de vin.

Altul luxul îl combate,
Ca pe-un lucru stricacios;
Dar dânsul și-ar pune coarne
Ca s'apară mai frumos.

Unul la un banchet spune
Sajutăm cu toți? poporul,....
Ca în ziua următoare
Să-i de-a dânsul cu piciorul...

Doamnele își dau părerea
Despre lucruri femeiești;
Părerea o duce vântul,
Doamnele stau în ferești.

Vreau să pricep rostul lumii,
După oamenii din ea; —
Sau că mintea mea nu-i bună,
Sau că lumea-i tare rea.

Petru O. Orlășanu.

Binefăcătorul.

O poveste de Leo Tolstoi, publicată după moartea lui într-o gazetă rusească.

A fost odată un om foarte bun, care nu voia să facă decât bine oamenilor. Incepu să se gândească, cum ar putea face binele, fără să supere pe nimeni și așa ca toți să se folosească de el. Dacă dai din mână, nu poți ști cui trebuie să dai mai mult și cui să dai mai puțin. Afară de asta, cum nu poți da tuturor, cei cari nu au primit nimic vor zice: „De ce ai dat cutărui și mie nu mi-ai dat?”

Atunci iată ce se hotări binefăcătorul să facă. Alesese o piață mare goală, pe unde trece multă lume, și aci clădi un fel de fagădău. În acest fagădău adună tot ce putea fi folosit omului, tot ce putea să-i facă plăcere. Făcu odăi mari, cu sobe bune, încălzite din destul, cu dulapuri (castane) pline cu pâine, legume, ciai (teiu), zahăr, poame și tot felul de alte mâncări.

În casă erau paturi, vestimente, rufe, ghetă (păpuși), cu un cuvânt: tot ce-i trebuie omului. Provițiile adunate erau îndestulătoare pentru o sută de oameni și mai mulți. Binefăcătorul se gândia: „Trecătorii vor sta aici cât vor voi; vor mânca, vor bea, vor lua cu ei cele trebuitoare. Voi refuza proviziile de câte ori se vor sfârși?”

Așa și făcu.

Întocmi el însuși tot și plecă, așteptând să vadă cele-ee se vor întâmpla.

Oamenii de treabă începură să intre în fagădău. Beau, mâncău, stău o noapte, alții

stău două zile, alții o săptămână. Unii luau vestimente. Binefăcătorul puneau alte lucruri în locul celor luate, așa că trecătorii aveau întotdeauna cele-ce le trebuiau. Și toți plecau binecuvântând pe binefăcătorul necunoscut.

Lucrurile se petrecură astfel cât timp veniau în fagădău oameni liniștiți și de treabă. Binefăcătorul puneau la loc cele-ce lipsiau, cele-ce luau trecătorii și se bucura de opera lui.

Dar iată, că într-o zi intrară în fagădău niște oameni cărcotași, răi și turburători. Aceștia se puseră pe mâncare și beutură, puseră mâna pe tot ce găsiră, apoi începură să se certe. Fie-care voia să ia totul pentru el. Dela injurături trecură la bătăi. Apoi fie-care voină să ia ceea-ce luaseră alții, începură să sfărâme tot, pentru-ca nici alții să nu profite. Și astfel nimeni nu mai avu nimic.

După-ace au stricat totul, au început să sufere de frig și de foame. Atunci începură să injure pe cel care întemeiasse fagădăul și întocmise lucrurile prost.

Pentru-ce nu pusese un paznic?

Pentru-ce pusese lucruri atât de puține?

Pentru-ce lăsase să intre acolo drojdia lumii?

Oăci fie-care socotindu-se bun și drept, socotia rău pe vecinul lui. Alții spuneau, că nimeni nu a fost vre-odată stăpân, că fagădăul se făcuse acolo singur.

Oamenii aceștia trăiră astfel o zi, două, trei; apoi flămânzi, dărdăind de frig, vrăjmașindu-se o luară la fugă, injurându-se unul pe altul și blăstămând fagădăul și pe acela, care l'a clădit.

Tot astfel fac și oamenii din lumea de astăzi.

Își pierd viața lor și pe a celorlalți, dar nici prin gând nu le trece să se mustre pe ei: nu văd, că propria lor viață e rea, ci condamnă pe alții, iar unii pe Dumnezeu, învinuindu-l că a făcut lumea rău.

Alții învinuiesc lumea, care, după ei, s'a întocmit dela sine.

Oamenii trebuie să înțeleagă, că lumea nu s'a întocmit dela sine și că binefăcătorul lor e Dumnezeu, care a făcut-o spre cel mai mare bine al lor.

Dacă oamenii nu ar făptui ceea-ce le strică și le pierde viața, ar cunoaște o fericire, pe care nu ar putea-o întrece nimeni.

Muntele Atos.

Pe o limbă lungă de pământ care se întinde în frumoasa Mare-Geică din sudul Turciei, se găsește cea mai minunată republică de pe pământ. E republica călugărilor din Muntele Atos, numit și Muntele Sfânt. Sus pe niște munți înalți, pururea verzi, căci sunt acoperiți cu pomi și viță de vie, care în clima aceea nu-și prea pierde culoarea, vezi apropiindu-te cu corabia o mulțime de case mari, ca niște căsărmi, ici-colea și case mai mici, printre ele turnuri mici strălucitoare. Sunt mănăstirile, schiturile și bisericile călugărilor. Ici-colea vezi porți înalte, ca la cetăți, cu boltituri și turnuri de apărare contra dușmanului, care nu se arată niciodată.

Mănăstirile acestea au o vechime de peste o mie de ani. Mănăstirea Lavra a fost întemeiată de împăratul bizantin (gree) Nichifor Foca, care voia să-și ispășească păcatele zidind această mănăstire. El a fost în viață așa de grozav, așa de setos de sânge, încât însași nevastă-sa l-a omorât numai să-și scape viața ei.

Toate popoarele greco-orientale din Europa își au aici mănăstirile lor: Grecii, Rușii,

Sârbii, Bulgarii și chiar și Românii au o mănăstire mai mică, unde bieții călugări români, între cari sunt și Români din Transilvania, o duc destul de greu, mai ales din cauza călugărilor greci, cari îi prigonesc în fel și chip. Cele mai multe mănăstiri sunt grecești, apoi vin cele rusești.

Mănăstirile acestea ne interesează pe noi Românii, pentru-că o parte mare din averile lor au de a o mulțumi României. Mulți domnitori din Moldova și Muntenia trimiteau daruri bogate în bani și odoară de aur la aceste mănăstiri, ba mai târziu le-au dăruit chiar și moșii întinse pe pământul românesc. Și pe când mii de țărani ajunseseră să nu mai aibă un petec de pământ al lor, călugării greci trăiau în cele mai urâte desfrânări, pe cari le plăteau cu banii storși din sudoarea țărânului român. A venit însă domnitorul Cuza, prietenul țărănilor, și a alungat din România pe toți călugării greci, cari chivernisau aici în țară moșile mănăstirilor din Muntele Atos. Parte mare din moșile acestea au fost date țărănilor.

Viața din aceste mănăstiri este acum aspră. Opt ciasuri pe zi sunt pentru rugăciuni și slujbe, câteva ore pentru odihnă, restul pentru muncă, pentru-că fie-care din cele 21 de mănăstiri, cari au peste nonă sute de biserici, capele și schituri cu vre-o 5000 de călugări, își au pământurile lor cu masline și viță de vie, pe cari le lucrează călugării. Picioare de femeie n'a călcat și nu calcă acolo. Chiar și primpretorul turo, care își are reședința în Carias, capitala Muntelui Atos, trebuie să fie necăsătorit, deasemenea polițiștii și ceilalți slujbași. Pe Muntele Atos nu se află nici chiar animale domestice de neam femeiesc. Posturile se țin cu multă asprime, așa că partea cea mai mare a anului călugării trăiesc cu pâine, masline, pești, când e slobozenie la pește, miere și fructe.

Mănăstirile acestea sunt neatârnatore, așa că slujbașilor turoi le este cu totul oprit să intre în ele. Și se întâmplă de multe ori, că tâlhari săngeroși scapă de urmărirea tribunului fugind într-una din aceste mănăstiri, unde se face călugăr. Acum doi ani a fost aflat într-una din aceste mănăstiri un călugăr bătrân omorât în celula (odaia) sa. Călugărul acesta fusese pe vremuri un slujbaș mare în Rusia. El urmărise cu cea mai mare cruzime pe toți acei Ruși nefericiți, cari credeau că pot câștiga și pentru poporul rusesc o rază de libertate. Când i-s'a părut slujbașului, că luptătorii pentru libertate vor birui, l-a apucat groaza de răzbunarea lor și a fugit din Rusia tocmai într-o mănăstire din muntele Atos, nu ca să-și ispășească păcatele, ci ca să-și scape viața ticăloasă. Dar și aici l-a găsit răzbunarea: câțiva Ruși, ale căror rude putrezeau în temnițele Sibiriei aruncate acolo de călugărul din Atos, veniră și ei la mănăstire, se făcură călugări și într-o bună noapte îl omorâră. E și multă sfințenie, dar și multă ticăloșie acolo.

Una-alta...

— E trist să-ți privești nenorocul în față...

— Oh, Doamne și eu de câte ori nu i-am dat brânci cațoanei de soacră-mea, să piară din fața mea eu gura ei cea rea, dar ce folos că vine fie-sa, mai înaltă ca ea și la privesc pe amândouă.

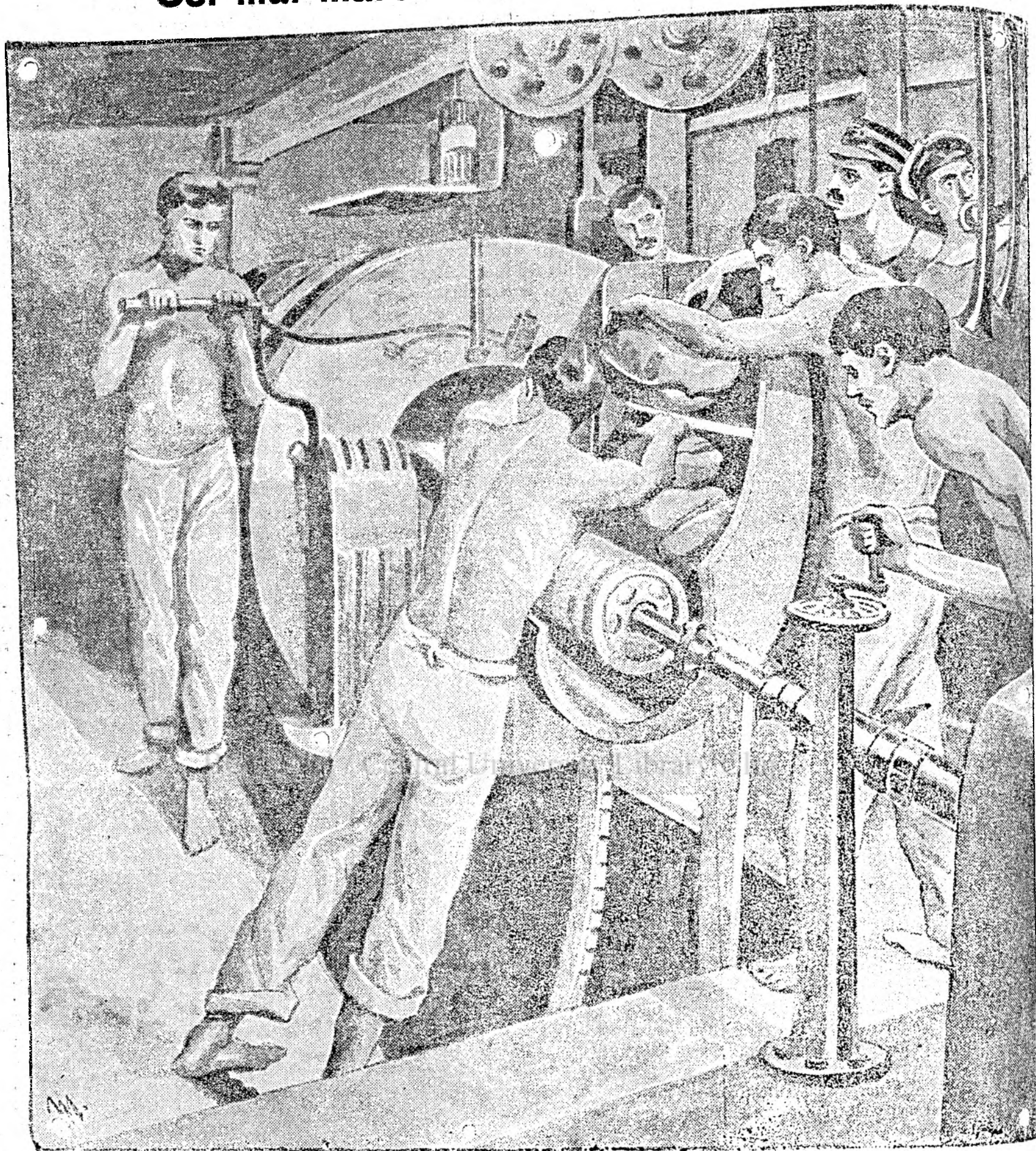
*

— O deamnă zice servitoarei sale:

— Pieri drăcoaiico din ochii mei.

— Iacă pier, mă duc să mă culc, fi răș punde servitoarea și plecă.

Cel mai mare chirasat de pe pământ.

Războaiele nu se fac numai pe uscat, ci și pe mare. Aici soldații și tunurile stau pe corăbii, cari mai de mult, când nu cunoșteau oamenii puterea vaporului, erau mișcate numai cu ajutorul pânzelor, în cari sufla vântul. După-ce s'a inventat mașina de vapor, corăbiile s'au făcut tot mai mari și mai tari. Ca să nu poată fi prăpădite așa ușor într'o luptă la largul mării, unde când se ciuruește o corabie cu gloanțele de tun se scufundă totdeauna cu oameni cu tot, au început să îmbrace corăbiile pe dinafară cu table mari de oțel, numite chiras (după franțuzește, nemțește panțăr). Pe ele fac turnuri tot de fer, în care să se adăpostească tunurile cele mari.

Țările, cari au flote mari (multe corăbii de război), nu s'au mulțumit însă cu mărirea de până acum. În războiul ruso-japonez s'a dovedit, că chiar și chirasatele uriașe, ce le aveau Rușii și Japonezii, nu erau destul de tari, ca să nu poată fi zdrobite de gloanțele tunurilor și ale torpiloarelor (un fel de

corăbii, cari trimit gloanțele lungi de preste un metru pe sub apă).

Cea mai mare flotă de pe pământ o are Anglia, care știm, că e o țară încunjurată de toate părțile de apă. Tot Anglia a fost, care a construit la anul 1906 cel dintău chirasat cu adevărat uriaș, numit englezește *Dreadnought* (Nu te teme de nimic!). La construirea acestui chirasat au lucrat sute de oameni un an și jumătate. Monstrul acesta are un deplasament (spațiul de apă, pe care îl dă în laturi) de 18 mii de tone, din cari 11 mii sunt ale chirasului. Mașinile au o putere de 25 mii de cai. Tunurile de pe el sunt uriașe. Ele bat așa de departe, încât alte chirasate nici nu se pot apropia să-și descarce și ele cu oare care folos tunurile. Gloanțele *Dreadnoughtului* au o greutate aproape de 400 kg. unul. O singură descărcătură costă 20 de mii de coroane. La o distanță de 5½ kilometri tres printr'un părete de fer ca prin mămligă. Un tun de acestea costă până la 250 mii de

coroane, chirasatul întreg până la 50 milioane de coroane.

Marina Austro-Ungariei încă e vorbă să capete câteva *Dreadnoughturi* de acestea, că delegațiunile au și votat mai multe sute de milioane spre scopul acesta. Icoana noastră de sus arată încărcarea unui tun uriaș, zăsat într'un turn de fer al *Dreadnoughtului*. Fiind căldura mare, căci lucrează cu mii de mânete de aburi calzi, bieții marinari (soldații pe corăbii) lucrează desbrăcați.

Până acum chirasatele acestea n'au fost încercate în nici un război.

Credințe populare.

Mireasa, când se mărită trebuie să plătească ca să se facă vara prunele.

Când se coboară mireasa din car și un soacunciu; și dacă pășește pe el va leneși și o puturoasă. . . .

Stirile Săptămânii.

Sibiu, 2 Martie n.

Comitetul partidului național va ținea Luni la 6 Martie n. c. o ședință în Cluj. În această ședință se vor debata mai multe afaceri de ale partidului.

Gazetă nouă românească apare, în fiecare lună un număr sub formă de revistă, la Budapesta. Numele ei e „*Națiunea*”. Articolele politice sunt iscălite de d-nii Dr. Cassiu Maniu, Dr. Ludovic Ciato și Dr. Alexandru Vaida-Voevod. În „*Întâiul Cuvânt*” zice următoarele: „Programul nostru este românesc. Stăm pe baza programului național. Vom lupta pentru recunoașterea și validitatea poporului nostru ca individualitate națională. Egalitatea de drepturi să fie respectată pe toată linia. În dietă, la comitat, în comune, pe toată întinderea vieții publice, trebuie să ocupăm locul, ce ni-se cuvine în urma numărului, culturai și vredniciei noastre. Trebuie să luptăm, ca limba românească să-și ocupe de fapt locul, la care are drept în urma dispozițiilor categorice ale legilor și în vârtutea dreptului natural. Vom lupta, ca egala îndreptățire să nu fie numai litere moarte ale paragrafilor de lege, ci timp și viață să-i dăm. Vom stărui mereu și neobosiți, ca legea din 1868 despre egala îndreptățire a naționalităților să fie executată amăsurat literei și spiritului acestei legi”.

Dorim noului tovarăș de luptă izbândă dorită pentru ridicarea politică a neamului nostru.

Al doilea aeroplan Vlaicu. Inginerul nostru *Aurel Vlaicu* a făcut o călătorie prin toate orașele mari ale Europei, unde a studiat prin fabrici deosebitele feluri de motoare (mașini cari mișcă automobilul, aeroplanul ș. a.). El și-a comandat un motor nou, cel mai bun, precum și pânză de cea mai bună pentru aieroplane și s'a rentors acum la București, unde se apucă să-și construiască un nou aeroplan, mai bun ca cel dintâiu. Cu aeroplanul acesta vrea să se ducă pe la toate întrecerile cu aieroplane.

Cu acest prilej trebuie să spunem cititorilor noștri, că într-o revistă (un fel de gazetă) germană din Frankfurt, un inginer german scrie cu multă laudă despre aeroplanul lui Vlaicu. El descrie cu deamănuntul aeroplanul, apoi spune, că Vlaicu a statorit niște legi pentru construirea aeroplanului, de cari trebuie să țină toți scama, pentru-că aceste legi sunt un câștig mare pentru aviațiune.

Pentru studenții universitari din Cluj. Direcțiunea institutului „*Vatra*” a hotărât să propună adunării generale să voteze suma de o mie coroane pentru zidirea unui internat al studenților români din Cluj. Propunerea a fost făcută de asesorul consistorial, dl Nicolae Ivan, care a propus și la Asociațiunea din Sibiu, să se clădească acest internat.

Cartea de citire a II-a de dl Dr. Petru Șpan, a fost aprobată în a doua ediție de ministrul de culte și instrucție publică, cu nr. 138.928/1910, pentru toate școlile primare cu limba de propunere română.

Biroul Reuniunii de înmormântare sibiene ne roagă să vestim, că în vederea „*Șezătorii literare*”, ce se va ținea Duminecă în 5 Martie a. c. la ora 11 din zi, în „*Muzeul Asociațiunii*”, — adunarea generală a Reuniunii nu se va ținea la 11 oare a. m., ci la ora 3 d. a. după programul publicat.

Conferență economică a ținut dl Vasile Osvadă în Turda. A vorbit cu multă pricepere despre folosul tovarășilor, în special al tovarășilor pentru asigurarea vitelor. Dl Iarca, medicul veterinar al reuniunii din Orăștie, a arătat, cum e întocmită această reuniune. Țărani români din Agârbiciu, Cristiș, Poiana și Sân-Mihailu, apoi preoți, învățători, aproape toți cărturarii din Turda, cu doamnele și mulți meseriași au umplut sala de conferență. A lipsit însă poporul din Turda, deși a fost chemat în repetite rânduri de preoți.

Reuniune de femei în Turnișor. Din îndemnul preotului Platoș și a doamnei preotese din Turnișor (lângă Sibiu) s'au înființat în comuna aceasta o reuniune de femei, la care s'au înscris aproape 60 de membre, toate țărance vrednice. Reuniunea, pe lângă îngrijirea de cele trebuincioase bisericești, are de scop clădirea unei case bisericești, care să servească pentru toate trebuințele culturale și sociale ale parohienilor. Comitetul parohial a făgăduit tot sprijinul pentru înaintarea acestei reuniuni, care dorim să servească drept pildă și pentru femeile din alte parohii românești.

Cel mai vechiu pictor mare român a fost *Toma Turbulea*, pictorul regelui polon Stefan Băthory. Băthory, înainte de-a fi rege al Poloniei, fusese de două-ori principe al Transilvaniei (în veacul al 16-lea). Aici dete peste acest fiu de țaran român și descoperi în el talentul de pictor. Fiind în Polonia, i-a dăruit o casă în Alba-Iulia (Bălgrad) și l-a făcut nobil cu numele de Țegan. I-a mai dat și o vie la Valea-Vinului. Pictorul acesta rămâne pomenit într-o diplomă a regelui polon dela anul 1579.

Pământ românesc. În comuna C. de pe Câmpie bieții Români o duceau tare greu, căci nu aveau pământ. Lucrau cu 60 de bani ziua, cu o coroană ziua lungă de vară la străinul stăpân sau arăndaș al pământului. La sfatul unui român vrednic, preotul și învățătorul din sat, cari trăiesc în cea mai bună înțelegere, se hotărâse să cumpere pe sama abt douăzeci de familii o moșie de 200 jugăre. Zis și făcut. Moșia e cumpărată, banii i-au luat dela o bancă românească și acum douăzeci de familii românești abia așteaptă frumosa primăvară, ca să implante plugul Românului în pământul tot al Românului.

Așa să face ispravă!

Cununii. Domnișoara *Ana Topârcean* din Sibiu și dl *Ioan Micla* din Săliște și-au sărbătorit cununia lor religioasă Duminecă în 13/26 Februarie 1911.

— Domnișoara *Maria Domnariu* și dl *Ilie Soră* din Săliște și-au ținut sărbătura cununiei lor religioasă Duminecă în 13/26 Februarie a. c.

Vremea în Sibiu și jur e schimbăcioasă. Aci ninge, aci e frumos, sau plouă. Aerul e cald, luând în seamă, că avem încă lună de iarnă.

Cine are leafa cea mai mare în Ungaria? Ministrul Khuen-Héderváry, care și altminteri e om bogat. Ca ministru-președinte ia o leafă de 64 mii de coroane și locuință. Ca ministru de interne mai ia 28 de mii de coroane. Ca ministru în jurul Majestății Sale alte 32 mii de coroane. Ca ministru provizor croat 28 mii de coroane, cu totul 152 de mii de coroane! Asta e curată risipă cu banii strănși dela bieții cetățeni ai Ungariei!

Beția face din om animal. În Sibiu este o femeie de 62 de ani — o chiamă *Luiza Tontsch* — dată cu totul patimei beției. Într-una din zilele trecute se îmbătase iară rău într-o crăjmă. Eșind pe înopțate de-acolo, se duse legănându-se până la o grămadă de ză-

padă. Mai târziu trecu pe acolo o slujnică. Acestea i se făcu milă de bătrâna și temându-se să nu înghețe acolo, început să o scuture și să o strige. Cu chin cu vai o deșteptă. Bețiva i-a mulțumit însă, cum nu s'a așteptat fata, căci sărind la aceasta, început să-i zgărie obrazul și să o injure, că n'o lasă să moară. Un sergent de stradă (polițaiu), atras de larmă, veni acolo și o duse la poliție. Și aici injură pe toți slujbașii, amenințându-i, că ea tot se va omorî. Acum e sub pază în azilul de bătrâni, unde nu capătă rachu.

O crimă în gara din Sibiu. La gara din Sibiu s'au micșorat numărul slujbașilor. Se'nțelege că în cazuri de acestea se lasă fără de slujbă oamenii cei cu leafă mai mică, nu cei mari, domnii. Intre cei loviți de soartă a fost și ajutorul de frânar Nagy. El credea, că funcționarul Hamza Desider l'a propus să fie lăsat fără slujbă. De năcaz, a luat un revolver și mergând l'a Hamza, l'a împușcat în braț. Apoi și-a tras un gloț în cap, rămânând mort pe loc.

Obiceiul de-a împușca la nunți a secerat din nou o viață de om. În Săsarim un june Toma Cernescu din Mogoșmort a împușcat din negrijă pe nevasta *Todorica Micșan*, care era între privitori. După un chin de zece ore, biata femeie a murit, flacăul fără minte a fost arestat.

Despărțământul Dicio-Sân-Mărtin a dat o nouă dovadă desp vrednicia conducătorilor și a poporului, care îl alcătuiește. De data aceasta s'au ținut prelegeri populare în Blăjel, unde întreg poporul, în frunte cu harnicii săi preoți și învățători au așteptat cu toată dragostea pe directorul despărțământului, dl Dr. Romul Boila și notarul despărțământului, părintele Platon. Dl învățător L. Moldovan a ținut o prelegere despre îmbrățișarea meseriilor și una despre peronosporă, amândouă cu multă pricepere și pe înțelesul tuturor. A vorbit apoi dl Dr. Boila despre legi și cum trebuie să ne ferim de procese neîndreptățite. Lumea l'a ascultat cu mult interes. A vorbit pe urmă părintele Platon despre beție, boala aceasta mai rea decât ciurma, căci prăpădește nu numai pe bețiv, ci și pe urmașii lui.

Bravii Români din Blăjel încă au ținut să-și arete recunoștința față de cei-ce cu drag au venit în mijlocul lor: *cincizeci și unu dintre ei s'au înscris ca membri ajutatori la Asociațiune*. Dl director a și înființat numai decât o agentură și o bibliotecă poporală în Blăjel. Eată, ce pot face preoții noștri vrednici în tovarășie cu învățătorii și ceilalți fruntași!

Petrecerea meseriașilor din Turda. Harnicii meseriași din Turda au ținut să dovedească și anul acesta, că năcazurile vieții și munca de toate zilele nu înăbușe în ei dorul pentru petreceri frumoase, înălțătoare de suflet. Folosindu-se de faptul, că vrednicul mășar, dl Stefan Felezeu, e un bun măiestru și cu violina, au format un cor bărbătesc de 20 persoane, pe cari acela le-a instruit cu multă răbdare, timp de câteva săptămâni. Au mai învățat și câteva declamațiuni și petrecerea a fost gata. Corul a cântat foarte bine, așa că unele cântări a trebuit să le cânte de două ori. Declamațiunile încă au plăcut. Președintele meseriașilor, dl Dr. Valer Moldovan, a ținut apoi o vorbire despre „*Dragostea în poeziile lui Eminescu și Coșbuc*”, ținând să facă pe acești poeți mari ai neamului cât mai cunoscuți. În pauză, tot dl președinte a arătat înăsmnătatea acestor petreceri, unde se întâlnesc tineri și tinere de acelaș neam, ferindu-se de-a să căsători cu străini și a se perde astfel pentru neamul românesc.

Proprietate românească. Harnicii frați Burza, cari au o mare prăvălie de ferării în strada cea mai de frunte a Aradului, au cumpărat casa, unde-și au prăvălia, cu suma de 88.000 de coroane.

Urită faptă! Gheorghe Soporan și eu Iosif Mihut din Șielău au vrut să oprească pe Ioan Mornăilă, fiior din acelaș sat, să joace și el în horă cu ceilalți. În hârțueală, Mihut a junghiat pe Mornăilă cu un cuțit răbindu-l greu. Mihut e acum pe mâna jandarilor.

Omor la o nuntă. Ni-se serie: Un flăcău din Tăuț (lângă Cluj) s'a cununat cu o fată din Selicea. Pe când era să plece cu mireasa către Tăuț s'a născut ceartă între doi oameni beți, unul din Selicea, altul din Tăuț. Simțindu-se vătămat cel din Selicea îndată a alergat după ortaci și venind cu pari și furci au mers afară din sat să ajungă pe nuntași. Nuntașii s'au fost dua. În urma lor mergea numai unul, Vasile Irimieș, cu nevastă-sa. El neavând nimic cu bătașii nu s'a știut feri, dar aceia cum l'au ajuns, l'au tocat cu pari în cap, încât îndată a murit. Pe Irimieș nu l'au bătut de alta, ci pentru-că și el era din Tăuț. La toate aceste e de vină beutura. Cel mai vinovat e închis în temnița din Turda.

Nu vă încredințați copiii străinilor! Intre alte mijloace, cu cari caută mai ales societățile ungurești să micșoreze numărul Românilor, Șvabilor și Slovaciilor și să înmulțească pe al Ungurilor, e și acela, de-a momi pe oamenii mai săraci, ca să li le dea lor copiii, pe cari zie apoi, că-i dau la învățătură. S'ențelege, că copiii acestia trebuie să-și lapede apoi și legea și limba lor. Așa au încercat nu de mult cu Achim Pienariu, un om sărac din Răhău (comit. Sibiuului), cerând să-și dea copilul cel mai mare la o societate din Budapesta. Omul cu minte a întrebat mai întâiu pe unul din preoți, că ce să facă. Vrednicul preot i-a arătat primejdia, în care și-ar arunca copilul, și l'a sfătuit să întrebe pe dl Tordășianu, tatăl meseriașilor noștri. Așa a și făcut, iar dl Tordășianu i-a făcut rost să intre în marele atelier de ferărie al d-lui Weindel din Sibiu. Reuniunea meseriașilor din Sibiu s'a îngrijit totodată și de îmbrăcăminte lui. Tăranii din Răhău încă au adunat opt coroane, pe cari le-au trimis Reuniunii în semn de mulțumită.

Din Feneșul-săsesc. La tombola aranjată din partea Reuniunii femeilor „Altarul” din Feneșul-săsesc la 14 Ianuarie 1911 prin neobosita lucrare a prezidentei Drosida Isaicu, cu scopul de a se procura pe sama Reuniunii un steag, au câștigat, numerii următori: 9, 17, 25, 27, 28, 30, 31, 35, 37, 38, 44, 45, 47, 49, 51, 57, 58, 59, 64, 68, 70, 71, 73, 77, 78, 79, 84, 86, 89, 90, 92, 97, 99, 104, 107, 112, 115, 116, 117, 118, 121, 124, 125, 127, 134, 143, 146, 147, 149, 150, 152, 153, 155, 160, 164, 169, 171, 173, 175, 178, 181, 182, 184, 188, 192, 196, 198, 202, 206, 207, 211, 213, 214, 217, 218, 220, 224, 226, 227, 230, 231, 233, 235, 237, 238, 239, 240, 243, 247, 251, 252, 255, 257, 260, 264, 268, 271, 274, 278, 282, 284, 285, 287, 295, 296, 300, 301, 305, 310, 311, 312, 317, 319, 321, 338, 342, 343, 346, 348, 352, 353, 354, 357, 358, 359, 360, 361, 373. Cei-ce reflectează la câștig sunt prin aceasta avizați ca până în 15 Martie n. c. să-și ridice câștigul. Sosind lozurile peste acest termen nu se vor lua în considerare.

Feneșul-săsesc, 25 Februarie 1911.

Ioachim Pop, învățător,
secretarul Reuniunii.

Spre știre. Numeri de probă din „Fața Poporului” se trimit, la dorință, ori cui gratis. Abonații cel noi primesc, deasemenea gratis, „Călimbă-rul de părete” pe anul 1911 al „Folii Poporului”. Abonamentele se pot face dela începutul anului și atunci se trimit toți numerii cel vechi, sau apoi numai dela începutul lunii acestela. — Lățiți „Foata Poporului” între cunoscuți!

Pe Dunăre umblă holera. Medicii din Budapesta au cercetat ghiața de pe Dunăre și au aflat în ea vibriionul (sămânța) holerei.

Nu lăsați copiii singuri acasă! Femeia unui sergent de stradă (polițaiu) din Lugoj s'a dus cu merinde la bărbatul său, lăsându-și doi copii, unul de 4 ani, celalalt în leagăn, singuri. Băiatul mai mare s'a jucat, până fusese mamă-sa dusă, cu focul din sobă. I-s'a aprins însă haina de pe el. De teamă s'a ascuns sub pat. Acesta încă a luat foc și până să sară vecinii, bietul copil era ars serm, iar fratele din leagăn înecat de fum. Ne putem închipui durerea bieteii mame la rentoarcere! De aceea zicem: Nu lăsați copiii mici singuri!

Cruțare cu sfârșit rău. Alexandru Mănație din Tomnatic (comitatul Hunedoarei), acum lucrător în America, voia să-și cerceteze pe niște conșăteni din alt oraș american. Ca să nu cheltuiască cu drumul, s'a suit pe ascuns într'un tren de marfă. Impiegații (slujbașii) trenului l'a văzut și l'a provocat să se coboare din tren. Până să se coboare, trenul mergea mai încet. Mănație nefind cu băgare de samă, a ajuns cu piciorul sub o roată, care i-l'a retezat. A fost ridicat numai decât și trimis la spital, unde medicul i-a tăiat piciorul pe de-asupra genunchelului.

Ce zice un profesor rus despre ciumă? Profesorul rus Scovicenco dela universitatea din Petersburg spune, că Chinezii au introdus întrădins ciuma în Mangiuria spre a sili pe Europeni, ca să părăsească țara. În China de mezăzi ciuma nu încetează niciodată. Acum câteva săptămâni Chinezii ar fi adus o mulțime de bolnavi în Mangiuria, ca să răspândească boala.

Sfășiat de un tigru. Un îmblânzitor de tigri din Nizza (Frața) făcea deprinderi (încercări) cu o tigroaică în fața unui aparat (mașină) de fotografiat. Fearsa se spărie de aparat, sări asupra îmblânzitorului și-l sfășie.

Călătorie grea. Un Sârb din Sârbia emigrase înainte cu doi ani în America. I-a mers însă rău acolo — ca și la mulți alții — și a plecat în spre casă. Bani i-a ajuns până la Londra (în Anglia), unde s'a văzut numai cu 5 coroane în buzunar. S'a străcurat însă pe nevăzute în magazinul de cărbuni al unui vapor și cu acesta a ajuns la Hamburg (în Germania). Aici s'a suit pe coperișul unui tren accelerat (care merge mai iute ca trenul de persoane) și așa a ajuns la Berlin. Aici s'a vârat între arcurile dela osia unui vagon și așa a ajuns până la Viena. Cu toate că era zdrobit cu totul de oboseală (trebuia să se țină bine cu mâinile), dar mai ales de frig și de foame, s'a vârat și în Viena sub un vagon dela trenul accelerat, ca să ajungă până la Pesta. N'a mai putut însă. La stația Hegyes-halom din Ungaria, înainte de-a ajunge la Pesta, căzu leșinat între șini. Oamenii dela tren l'au ridicat, l'au dus în sala de așteptare și după-ce l'au desmetecit l'au pus într'un vagon și l'au adus până la Pesta. Aici l'au dat pe mâna poliției, până-ce i-a făcut rost consulul sârbesc de ceva bani, ca să-și vadă în sfârșit patria dorită.

Grijă, când umblați cu lampa. O bisă fată din comuna ungurească Dunaföldvár s'a nenorocit într'o seară, voind să stângă lampa. După obiceiul nostru al tuturor, ea a suflat în gura cilindrului. Flacăra însă se vede, că a pătruns pe mașină în jos și aprinzând gazul, acesta a explodat, aprinzând hainele fetei. Aceasta a alergat, tipând de groază și de dureri în curte, unde câțiva oameni au stâns flăcările de pe ea. Fata a căpătat însă arsuri așa de rele, încât a fost dusă la spital, de unde nu se știe, de va ieși cu viață.

Cineva sfătuiește, că la stângerea lampelor să facem flacăra ceva mai mică, să ținem mâna în dos la gura cilindrului și apoi să suflăm.

O prinsoare (rămășag), care se isprăvește cu bătaie. Nemții sunt cunoscuți ca oameni mândăcioși, cari și beau mult, dar mai ales bere, care conține alcool (spirt) mai puțin. De altminteri cu cât mergem în Europa mai spre meazănoapte (frig) cu atât mănâncă oamenii mai mult, și cu cât mergem mai înspre meazăzi (cald), cu atât mănâncă mai puțin. De altminteri și noi mănăncăm vara mai puțin decât iarna. Un tâmplar (măsar) neamț din München prea a vrut s'o facă cu coarne. Într'o crăjmă s'a prins cu câțiva tovarăși — pentru un butoiu mai mare de bere — că el mănâncă în 25 de minute, așadară nici într'o jumătate de cias, șaptezeci de ouă ferte tari. Asta li s'a părut și Nemților prea mult, și au ținut prinsoarea. S'a dat numai decât ordin, și crăjmarul a furt șaptezeci de ouă. Tâmplarul pusese de le curăț, le zdrobi și-și făcu din ele, un unt, un fel de colac, pe care-l mănă în 25 de minute. Când văzură tovarășii, că au pierdut prinsoarea, s'au supărat, declarând, că n'a fost vorba să facă colac din ouă, de aceea nu plătesc nici ouăle, nici butoiul de bere. De-aici ceartă și pe urmă pârueală strașnică. Bietul tâmplar s'a ales c'o bătaie bună. Acum va hotări judecătorul cine e vinovat.

Marea-Moartă. Cine nu-și aduce aminte de Marea-Moartă, care e în locul orașelor Sodoma și Gomora, pustiite de Dumnezeu pentru fărâdelegile locuitorilor lor? Dar puțini știu, cum este astăzi pe acolo. Un călător, care a petrecut câteva zile prin împrejurimile ei, povestește următoarele despre ea: lungimea e de 76 chilometri, lățimea e între 16 și 4 chilometri, iar adâncimea între 399 și 4 metri. Neavând scurgere mai ales că și Jordanul se varsă în ea, ar urma, ca albia ei să se umple și apele să se reverse. Aceasta însă nu se întâmplă, căci din cauza căldurilor celor mari — pe colo nu se știe, ce e iarna — apa evaporează mereu. Gustul apoi e foarte amar, din cauza unei materii amare, numite magnesiul de clor. Coloarea apei e ca a uleiului din cauza unei alte materii, numite calciu. Apa e tare deasă, așa că cine se scaldă în ea n'are trebuință să știe înota, căci nu se poate cufunda. De aceea mulți din cei ce călătoresc până acolo, să scaldă în ea. Pe acolo sunt de multe-ori cutremure de pământ. După fie-care cutremur de pământ, iasă la suprafața apei table mari de asfalt, un fel de materie rășinoasă, de aceea unii îi zic Marea de asfalt. Peștii cari se rătăcesc din Iordan în ea, mor în câteva clipe, așa de ucigașe este apa. Dar nici scoici, nici altă vietate nu trăiesc în ea. La marginea de meazăzi-răsărit este un munte de sare în lungime de 11 chilometri, precum și alte dealuri mai mici tot de sare. De-aici duc sare în toate părțile Palestinei. De jur împrejur, pământul e de culoare alburie. El e sterp, așa că din el nu răsare nici copac, nici floare, nici iarbă. Cu adevărat Marea-Moartă!

Moarte de om la jocul de cărți. În Ben-
ez (America-de-Nord) un Român Ioan Bum-
nariu de pe Țara-Oltului a împușcat pe Ioan
Bociorca din Gavoșdia (comit. Arad) la o crăjmă,
unde au jucat cărți. Cel omorât îi câștigase
celui dintâiu banii în cărți și acesta de mânie
a făcut moarte de om. După cel omorât ră-
mân în patria veche o soție și un copilăș.
Udigașul va fi pedepsit tot cu moartea, și
anume prin electricitate (trăsnet). Iată unde
duce patima jocului în cărți!

Cutremur de pământ. Un puternic cu-
tremur de pământ s'a simțit zilele tre-
cute în Turcia și în Italia. La Starevo (în
Turcia) zgăduitura a fost așa de puternică,
încât aproape toate casele s'au prăbușit. O
femeie a fost ucisă și alte două persoane au
fost rănite. În Ohrida, unde sunt și Români,
cutremurul a dărâmat mai multe case precum
și minaretul (turn subțire) unei gîmii (bise-
rică turcească).

La Forlì (Italia) cutremurul a ținut șapte
secunde. Au crepat multe case, câteva hornuri
s'au prăbușit și au fost rănite și două persoane.

Cutremurul acesta s'a simțit și pe insula
Corfu de lângă Grecia, unde câteva case au
suferit stricăciuni.

Un principe din Persia (Asia) în școala
militară română. Prințul persian Mustafa Mirza
Han, o rudă de aproape a Șahului (împăra-
tului) Persiei, este elev în anul al II-lea al
școlii militare (de cadeți) de infanterie din
București. E de 18 ani, vorbește, pe lângă
limbile din țara lui îndepărtată, bine nemțește
și românește, și e un elev foarte inteligent și
muncitor. Manevrelor regale (cum sunt la noi
cele împărătești) le-a făcut și el pe jos ca ori-
ce soldat de rând. Principele moștenitor al
României se interesează foarte mult de acest
Persian brav, care iubeste foarte mult pe Români.

Ca Țiganul, când a furat ceapă din gră-
dina. Lucrul s'a întâmplat în Viena. Polițistul
Colorio vede, că fearăle (grilajul) dela fe-
reastră unei pivniți erau ridicate. El știa, că
acolo e pivnița unui măcelar. Bănuind, că
nu e lucru curat, s'a coborât în pivniță îm-
preună cu un inspector de poliție. Acolo gă-
siră doi oameni, dintre cari unul cerca să se
pitule sub o masă mare de tocat carne. În-
trebați, ce caută acolo, unul spuse, că a căzut
din greșală în pivniță, iar celalalt zicea, că
a vrut să-i ajute să iasă. S'a văzut însă în
curând, pentru-ce a „căzut“ în pivniță: Doi
saci mari erau deja plini cu bucăți mari de
carne, iar de fereastră atârna o funie, cu care
voiau să tragă carnea sus. Dar polițiștii n'au
vrut să-i lase să se bucure de friptură, căci
i-au dus la poliție.

Alți doi aviatori (cari zboară cu aiero-
planul) morți. În orașul francez Douzy, doi
aviatori încercau un aieroplan, pe care era
vorba să-l cumpere armata. După-ce sbura-
ră un cîas prin aier, voiau să se lase jos.
Mai aveau 80 de metri până jos, când se des-
prinseră aripile aieroplanului și cei doi avia-
tori căzură la pământ. Motorul (mașina, care
pune în mișcare) căzu pe ei și le zdrobi capul.

Bani prefăcuți în fum și scrum. În anul
1910 s'au tras în Ungaria 28 de mii 314 chi-
lograme tabac pe nas și s'au vîndut 541 mi-
lioane 981 de mii 252 chilogramme tabac. Ți-
gări de piele, și mai fine, și mai proaste, s'au
vîndut 532 milioane 338 de mii, țigări de
hârtie 2145 de milioane 410 mii 354. Statul
a câștigat din vânzarea tuturor tabacurilor și
țigărilor 131 milioane 745 de mii 654 co-
roane, cu peste 81/2 milioane mai mult decît
în anul 1909.

Beția în Rusia. Deputatul rus Celiceff
a arătat într-o vorbire ținută în дума (dieta)
rusească, că în Rusia mor în fiecare an un
milion de oameni din cauza beției de rachiu.
Mai ales la Paști, la Crăciun și la Rusali se
găsesc pretutindeni în Rusia mii de cadavre
(corpuri de oameni morți), despre cari se con-
stată, că sunt dela oameni morți din cauza
beției.

Iubirea religioasă. Cu greu găsești as-
tăzi popor pe pământ, care să-și dea pentru
credința lui și viața, chiar dacă credința e
greșită. La Ruși sunt însă mulți de aceștia,
cum a dovedit o întâmplare de curând. În
orașul Carizin este un preot, Eliodor cu nu-
mele, care a ținut o mulțime de predici, în
cari arătă, că preoții cei mari și stăpînirea
nu se interesează de loc de poporul cel sărac.
Oamenii îl socotiau sfânt și se adunau cu
miile în jurul lui. Atunci stăpînirea îl prinse
și-l trimise la o mănăstire. Credincioșii lui se
duseră însă cu miile la mănăstirea aceea, și
anume nu numai oameni mari, ci și copii.
Văzând, că stăpînirea vrea să-l ia și din mănă-
stirea aceea, s'au închis cu toții, bărbați,
femei, bătrâni și copii, împreună cu preotul
Eliodor în biserica cea mare a mănăstirii și
au declarat, că nici unul nu va mai mânca
și n'o mai bea, până nu i-se va da libertatea
preotului lor iubit. Până acum se țin de ho-
tărârea lor.

Popoarele Turciei. Turcia încă e un
stat poliglot, adică locuit de mai multe na-
ționalități. Mai numeroși sunt Arabii, vre-o
11 milioane, cari locuiesc în Asia mică, Ara-
bia și Tripolis (Africa). *Turcii și Turcomanii*
sunt ceva preste trei milioane, *Armenii* 21/2
milioane, *Albanezii* 11/2 mil., *Curzii* (în Asia)
31/2 mil., *Cerchezii* 1 mil., *Sârbi și Bulgarii*
1 mil., *Grecii* 11/2 mil. (la Grecii sunt soco-
tiți și Bulgarii, Sârbi și Românii, cari se țin
de patriarhul din Constantinople, apoi Arabii
greco-orientali), *Românii* preste 1/2 mil., *Ebreii*
cîteva sute de mii, *Țigani* preste două sute
de mii, *Maroniții* 1/2 mil. (în munții Libanului),
Druzii și alte cîteva popoare mai mici. După
religie, Arabii, Turcii și Turcomanii, Curzii,
Cerchezii, Druzii și partea cea mai mare din-
tre Albanezi sunt Mohamedani; Sârbi, Bul-
garii, Grecii, Românii, o parte dintre Albanezi,
puțini Arabi sunt ortodoxi (greco-orientali).

Părul doamnelor și — ciuma. Când veți
vedea orășenele — unele și la sate — cu o
roată mare de păr pe cap să nu credeți, că
e de-al lor. E o parte, celalalt e însă păr cum-
părat. Sunt fete sărace, cari își vînd părul,
e apoi păr dela morți și dela vii. Cel mai
mult însă îl aduc din China, unde bîntuie
acum ciuma. Părul chinezesc, fiind mai aspru,
e și mai ieftin. Murind în timpul din urmă
sute de mii de Chinezi de ciumă, ne putem
închipui cât păr pentru orășene va veni de
acolo. Cu părul deodată vine însă și ciuma,
al cărei microb e ascuns în el. De aceea con-
siliul comunal din Tarnov (Galiția), unde este
o fabrică, în care se pregătește părul adus
din China, a cerut dela autoritățile mai înalte
să oprească aducerea acestui păr.

**Răpirea unui general rus de către re-
voluționarii din Rusia.** Generalul Aladin, că-
petenia poliției secrete din Vilna (Rusia) a
fost răpit de o bandă de revoluționari ruși.
Generalul se afla bolnav într'un spital, de
unde l-au luat îmbrăcat numai în cămașă.
În dimineața următoare guvernatorul orașului
a găsit pe masa lui de scris o scrisoare, în
care se spunea: „L-am răpit pe Aladin, ca
să ne răfuim cu el odată pentru totdeauna.
Anarhiștii“.

Vitejia femeilor române din Turcia. Între
tălharii, cari jefuiesc pe țărani în Turcia, era
și vestitul Regap Hasan cu tovarășii Mane
Daniel și Dito Seliami. Într-o zi din luna tre-
cută venind pe lângă satul românesc Progonat
lângă Oastoria, fură văzut de niște femei ro-
mâne. Acestea luară topoare și pari și por-
niră după tálharii, țipând și ocărându-i în fal
și chip. Tálharii traseră din puști contra lor,
dar nu nimeriră nici o femeie. Țipetele lor le
auziră niște jandarmi Turci, cari alergând
într'acolo și cu ajutorul femeilor prinseră pe
tálharii.

**Comoara regelui detronat al Portuga-
liei.** Un ministru din Portugalia a făcut o
cercetare prin pivnițele cele uriașe ale castel-
ului Necesidades, unde locuia regele Manuel
cel alungat din țara lui. Într-o gaură de zid
a găsit comoara acestui rege. Între altele a
găsit un serviciu de masă (farfurii, blide, ca-
stroane, linguri mari și mici, furculițe, cuțite
ș. a.) întreg de argint. Numai serviciul ace-
sta cântărește o mie de chilogramme. S'au mai
găsit și mulți drugi de aur, fiecare în greutate
de 20 kg. Valoarea acestei comori e de aproape
13 milioane de coroane. Ministrul a spus, că
ce e al statului din ea, va lua pentru stat,
iar ce e proprietatea privată a regelui, i-a
va da acestuia.

Paza lui Abdul Hamid. Fostul Sultam
al Turciei îi face guvernului turcesc și acum
bătăie de cap. El era păzit până acum în
frumoasa casă de pe malul mării la Salonic de
40 jandarmi comandați de câțiva ofițeri.
Aflându-se de unele nerânduieli de serviciu,
garda (paza) a fost sporită la 100 de oameni,
comandați de doi ofițeri din cei mai încercați,
cari vor fi făcuți răspunzători de orice s'ar
întâmpla.

Un mort vizitiu (cociș). Într-o căruță
mare, cu care iasă orășenii din Buda-
pesta afară de oraș, plecaseră 12 persoane la
cimitirul central, care se află departe de oraș.
Când s'a oprit căruța înaintea porții cimitiru-
lui, cei veniți cu ea observară, că vizitiul e
mort. Un medic, care se afla din întâmplare
acolo, constată, că vizitiul murise deja de
preste un sfert de oră în urma unui atac de
apoplexie (gută), fără să cadă însă de pe capra
trăsorei. Căii, cari fac de două ori pe zi dru-
mul acela, alergaseră fără să mai fie mînași
până la cimitir, unde se opriseră, după obi-
ceiu, înaintea porții.

**Milioane de paseri cântărețe moarte de
ger.** Pe coastele Mării-Negre, mai ales în Cau-
caz, fusese toamna întreagă și în iarnă până
după Crăciun un timp așa de cald, încât pa-
serile călătoare, cari veniau dinspre mează-
noapte ca să plece în țările călduroase și iarna
au rămas pe-acolo. Gerul cel mare, care a
venit pe neașteptate, le-a surprins și omorât.
Milioane de paseri moarte de ger acopere
acum pământul pe-acolo.

Ce ți-e mama vitregă! Un muncitor din
Berlin se căsătorise a doua oară după moartea so-
ției celei dintâiu. Dela aceasta îi rămaseră doi
copii. Mama vitregă (mașteră) îi chinuia pe
bieții copii în modul cel mai neomenos, mai
ales pe fetița Roza, în etate de patru ani,
voia s'o omoare cu inecul. De doi ani de
zile biata copilă n'a mai fost lăsată să iasă
din casă. Fearsa de mamă o ținea goală într-o
ladă plină cu nisip. N'a fost destul cu atîta
ei i-a mai legat mâinile de trup, strângându-i-le
așa de tare, încât i-a frânt și oasele. Poliția
a descoperit acum cele întamplate. Fata a fost
dusă într'un orfelinat (casă pentru copii), iar
mama și tata dați în judecată.

Vieța socială

Șezătoarea literară a scriitorilor români

În 5 Martie n. a. c. scriitorii români vor ține prima șezătoare literară în Ardeal. Cu ocazia petrecerii cu jocuri naționale ce o aranjează „Asociațiunea” cu concursul „Reuniunii femeilor române din Sibiu”, va fi deci și o frumoasă manifestare literară, cum n'a mai fost până acum la noi.

În ziua de 5 Martie n. a. c., toți scriitorii ce se vor întâlni în Sibiu se vor duce în corpore la biserică, catedrală, ca să asculte sfânta liturghie. La orele 11 a. m., vor ține șezătoarea literară în sala festivă a „Muzeului Asociațiunii”. Până acum s'au anunțat că vor lua parte o seamă de scriitori între cari amintim: I. Agârbiceanu M. Cuntan, Victor Eftimiu, Em. Gârleanu, Ost. Goga, Corneliu Moldovanu, D. Nanu, Oincinat Pavelescu, Dinu Ramură (Herz), Mihail Sadoveanu, și Căton Theodorian.

După șezătoare în restaurantul Brote va fi un banchet al scriitorilor, la care poate participa cine vrea.

Seara se vor duce toți scriitorii la petrecerea Asociațiunii din Casa Societății.

Fiind un prilej rar de a vedea atâția scriitori împreună, credem că publicul românesc din toate părțile va alerga la Sibiu, ca să ia parte la această sărbătoare literară.

Petrecere cu jocuri naționale în Sibiu.

Comitetul central al „Asociațiunii”, voind să înmulțească mijloacele materiale pentru întreținerea și înzestrarea „Muzeului Asociațiunii”, a decis ca în fiecare an să aranjeze o petrecere în costume și cu jocuri naționale. Aceste petreceri sunt și mijloace potrivite pentru a cultiva portul național și minunatele noastre jocuri țărănești, față de cari în timpul din urmă se arată un interes tot mai mare.

În anul acesta petrecerea aranjată de „Asociațiune” cu concursul „Reuniunii femeilor române din Sibiu” va fi la 5 Martie n., în sala Casei societății din Sibiu. Venitul petrecerii se va întrebuința pentru înzestrarea Muzeului Asociațiunii. De aceea sperăm, că toți membrii Asociațiunii se vor grăbi a-și răscumpăra biletul de intrare. Toate contribuțiile se vor trimite oficiului de casă al Asociațiunii, Sibiu (Nagyszombat), str. Șaguna nr. 6.

La petrecere toate dansatoarele vor fi obligate a se prezenta în costum național. Costumele cele mai frumoase și mai originale vor fi premiate cu trei premii și anume: premiul I. va fi un covor, premiul al II-lea o periniță și al III-lea un săculeț, toate trei cu motive naționale, lucrate în școala de industrie a „Reuniunii femeilor române din Sibiu”. Premiile se vor împărți, în cursul pauzei, de o comisie anume aleasă, numai între costumele dela noi, fiindcă scopul e, să se scoată la iveală frumusețea și originalitatea acestor costume. Doamnele și d-șoarele se pot, însă, prezenta și în costume din România și din celelalte provincii românești.

La începutul petrecerii — la orele 8 precis — se vor dansa următoarele jocuri naționale de membrii societății Hora: 1. Hora trodreasă, 2. Zuralia, 3. De doi, 4. Brâu, 5. Crăița și 6. Hora fetelor. În pauză teologii seminarului Andreian vor juca Bătuta și Cășnerul.

Biletele pentru petrecere se vând la librăria Archidiecezană și seara la casă.

Concertul Reuniunii de muzică din Sibiu.

Această reuniune a dat un concert Vineria trecută, în 24 Februarie n., în sala cea mare a Muzeului Asociațiunii. Programul a fost bogat și variat, cuprinzând mai multe cântări pentru cor mixt, două arii pentru solo de bas și două compoziții pentru violină. Corul a fost condus de noul dirigent, dl Alfred Nowak.

Toate punctele din program au fost executate cu precizie. Cel dintâiu punct a fost „Imnosul Crăciunului” de Dima, cor mixt cu solo de sopran, cântat de doamna Orișan.

Mult a plăcut vocea dlui Murășan în cele două arii din oratoriile Elias și Paulus de Mendelssohn. — La acest concert și-a dat concursul și renumitul violinist Czerny din Sibiu. Dânsul a executat două romanțe, iar în urma aplauselor publicului, a trebuit să mai repeteze și o a treia cântare. Concertul s'a încheiat cu cântecul drăguț „Bujorel”, pentru cor mixt, care, la dorința celor de față, de asemenea a trebuit repetat.

Preste tot concertul a succedat pe deplin. Public foarte mult, care după concert s'a intrunit în parte mare la restaurantul Brote.

Ultime știri.

Adunarea comitatului Făgăraș.

Din Făgăraș ni-se scrie: Astăzi, în 28 Februarie n. c. s'a ținut adunarea generală extraordinară a congregațiunii comitateneze. Conform avizului publicat, membrii români s'au intrunit înainte de sedință la hotelul „Paris”, unde cu toate voturile au hotărât, ca să nu ia parte la adunare. Acestei hotărâri nu s'au supus — și de astădată — protopopul N. Borzea și soțul său Dr. I. Șenchea. Amândoi s'au făcut tot paprică, ca și când cu balul „Crucei Roșii” — să ademenească pe membrii români să ia parte la sedință. Dar au rămas cu totul blamați. Românii s'au ținut de hotărârea conferinței și la sedință n'au luat parte decât protopopul gr.-or Nicolae Borzea și preotul gr.-catolic din Vad Ioan Bunea.... Să le fie de bine.

— Tot azi la 11 ore deputatul dietal Dr. Șerban s'a prezentat la redactorul responsabil al fișiceii jidano-maghiare „Fogaras és Vidéke” librarul David Thierfeld, cerându-i deslășiri, cu privire la unele atacuri ce i-s'au făcut în numita fișică. Ne putând primi deslășiri mai deaproape Dr. Șerban a regulat pe numitul „redactor responsabil” David Thierfeld cu — bieușea, în propria-i prăvălie. La o jumătate de oră după aceea, trecând Dr. Șerban pe dinaintea prăvăliei lui Thierfeld, funcționarii comerciali ai acestuia — cinci la număr — i-au ținut calea înarmați cu ciomege. Smulgând un cârlig de închis rolete (obloane) din mâna unui jidanel, Dr. Șerban s'a apărut, împrăștiind pe voicicoșii.

— Dar de cumva nu se va lumina mai ușor, pe calea aceasta, bezna chestiilor noastre făgărășene. S'a umplut paharul! Coresp.

Spre orientare.

Zilele acestea au apărut în „Gazeta Transilvaniei”, „Tribuna” și „Românul” următoarele rânduri:

„Să sprijinim tipografiile românești! Sunt 2—3 ani de când organele noastre de publicitate, într'un avânt de solidaritate neobișnuită de altcum între ele, au luat hotărârea laudabilă, a nu mai publica anunțuri despre petreceri, concerte românești și altele ieșite din tipografiile străine.

De hotărârea luată s'au ținut ziarele noastre, și a început a ține seama de ea și publicul românesc și diferitele noastre instituții culturale. Cu atât mai mult trebuie să surprindă ca tocmai *invitățile la petrecerea cu jocuri naționale, ce Comitetul central al „Astrei”* o aranjează la 5 Martie în favorul „Muzeului Astrei” a trebuit să vadă lumina zilei în o tipografie străină (los Drotleff). Oare văzut-am noi vre-odată o societate culturală să sească, sau — și particulari sași — să sprijinească vre-o tipografie românească? Să nu fi fost în stare careva din cele două tipografii românești din Sibiu, să execute invitațiile din chestiune în condiții cel puțin egale cu tipografia lui Drotleff?

Să învățăm dela străini, să ținem la ale noastre, să sprijinim toți cei chemați tipografiile românești.”

Făcându-se în șirele de sus întrebarea: Să nu fi fost în stare careva din cele două tipografii românești din Sibiu, să execute invitațiile din chestiune în condiții cel puțin egale cu tipografia Drotleff? — subscrișul, în calitate de proprietar al tipografiei „Foi Pop.” mă văd silit a declara, că eu n'am fost întrebat de nimenea, dacă pot sau nu executa invitațiile despre cari e vorba.

Cât ce privește prestațiunea, — se — și artistică, — a acestei tipografii, mi — dispensat a mai da lămuriri. Cei-ce mi — nose mai deaproape, o știu aceasta deocamdată.

Sibiu, 2 Martie 1911.

Nicolae Bratu

proprietarul tipografiei „Foi Pop.”

ECONOMIE

Legea despre slugile și slujnicii dela sate.

Nu arare-ori se întâmplă câte-un om cu sluga sau slujnica, pe care îi ține un nom mai întărit. Pricina e une-ori rău stăpânului, alte-ori ticăloșia slujei, de mla însă necunoașterea legii dela 1907.

Legea cere, ca stăpânul (e vorba de sate) să încheie un contract cu cel-ce în slujba lui. Contractul se poate încheia scris sau numai cu vorba. Pentru încheierea acestui contract, nu e trebuință să inter primăria, adică nu trebuie făcut la primărie. Nici martori nu se cer, cu toate-că una va fi bine să fie și martori prezenți. I se încheie contractul în scris și una din părțile contractante nu știe carte, trebuie fie și doi martori, dintre cari unul scrie pe cel-ce nu știe carte, iar acesta pune getul pe cruce.

Copiii, cari n'au ajuns vârsta de 12 nu pot fi luați ca servitori. Când tot un servitor (sau servitoare), care nu e major (vârstnic, adică deși trecut de 12 dar nu poate încă hotărî singur despre sine), pânul să ceară cârticia de slujit sau contractul de demitere (slobozira) din slujbă, tru-că acestea au să dovedească, că tatăl tuturul, care nu e de față, și-a dat odată voirea, ca să între la slujit. După-ce se cheie contractul, stăpânul ține cârticia certificatul la sine. Cârticia de slujit e primăria comunală.

Caprinsul contractului, adică timpul slujit, simbria (leafa, plata), terminele, și să se plătească leafa ș. a. trebuie înscris numai decât în rubricile dela sfârșitul contractului de slujit.

Dacă s'a încheiat numai contractul, bal, adică din gură, stăpânul trebuie să slujei, dacă cere ea, așa-numita scrisoare simbria, care poate fi cam astfel:

Scrisoare de simbria.

Subsemnatul adevăresc, că am tot pe Nicolae Ciorogariu din Fetești, ca servitor pentru timpul dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decembrie 1911. Simbria lui va fi 160 cor. pe an și o păreche de cisme în preț de 18 coroane. Simbria i-o voi plăti jumătate la Sfântă Mărie (15 August) și laltă jumătate la 31 Dec. 1911. Cismele voi da în luna cea dintâiu, după-ce va fi în slujbă.

Cristian, 30 Nov. 1910.

Gheorghe Ilie, Nr. câștig

Unei slugi tocmite nu i-se poate da șaport, ca să plece în străinătate cât timp legat de slujbă, dacă nu se învoiește stăpânul și nu i-a dat certificatul de demitere (slobozira). Servitorii minori, cari emigrează cu rinți lor, pot însă pleca. Dacă s'a încheiat cinea pe mai mulți ani, poate emigra, numai după-ce a slujit un an.

Stăpânul e dator să dea slugii, dacă acesta cere, un certificat de demitere, dar mai dacă din timpul de slujit mai lipsește mai două luni. Se înțelege, că certificatul acesta trebuie să i-l dea și când sluga a terminat serviciul dupăcum cere legea. Certificatul poate fi astfel:

80 bani

Certificat de demitere.

Subsemnatul adevăresc, că Nicolae Ciorogariu din Fetești

1. slujește la mine ca servitor la nomia mea;

Nr. 8

2. are cărticică de slujit;
3. la 31 Decemvrie 1911 iasă din slujbă
dela mine.
Cristian, 31 Octomvrie 1911.
Gheorghe Ilie, Nr. căști 139.

Dacă stăpânul nu știe serie, pune de-
getul pe cruce, dar certificatul trebuie iscalit
și de un martor. Pe certificat se pune un
timbru de 30 bani, pe care-l plătește stăpă-
nul, dacă sluga a slujit tot timpul contractat.
Dacă se etică contractul înainte de termen,
timbrul îl plătește cel-ce a desfiat contractul.
Preste timbru se serie, ca să nu rămână ourat.

După-ce i-a dat certificatul, stăpânul e
dator să-l lase pe servitor nu numai Dum-
neca și-n sărbători, ci și în alte două zile
de preste săptămână, pe cari le hotărăște stă-
pânul, să meargă să-și caute altă slujbă.

Servitorul e dator să intre în slujbă în
ziua hotărită prin contract și să dea cărticica
de slujit. Stăpânul e dator să-l primească.
Dacă servitorul nu e în stare să muncească,
din cauză de boală, sau servitoarea se mărită,
atunci nu sunt datori să intre în slujbă. Stă-
pânul încă poate respinge pe un servitor,
dacă are o boală molipsitoare sau s'a mai toc-
dată la altul. Dacă stăpânul sau servi-
torul vor să se folosească de aceste drepturi
de-a respinge serviciul, trebuie să înștiințeze
partea cealaltă în timp de 8 zile socotite dela
ziua, când au aflat despre piedecă. Cine so-
cotește nedreaptă cauza ruperii contractului,
poate face recurs la pretura sau căpitanul
orașului, și anume în timp de 8 zile socotite
dela ziua, când a primit înștiințarea. Hotă-
rirea preturei trebuie îndeplinită numai decât,
chiar dacă s'ar face recurs contra ei.

Când e făcut contractul pe un an, par-
tea, care vooeste să nu-l mai țină, trebuie să
înștiințeze despre aceasta pe cealaltă parte cu
două luni înainte de ce se termină anul de
slujit. Alminteri contractul se socotește pre-
lungit pe încă un an.

Când pleacă servitorul, stăpânul e dator
să scrie în cărticica de slujit tot ce se cere
în rubricile dela sfârșitul ei, dar numai după
adevăr. În cărticică nu e ertat să scrie stă-
pânul ceva despre cum a fost sluga, că a
fost harnică sau leneșă etc. Dacă cere însă
servitorul, stăpânul îi poate da un certificat
despre purtarea lui.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după călendarul vechiu.)

- 20 Februarie: Alămor, Beba veche, Bi-
strița, Comloș (Bănat), Ferihaz, Gyoma.
21 Februarie: Abrud, Carțfalău.
22. Februarie: Cagu.
24. Februarie: Coroslăul de pe Someș,
Mediaș, Petriș.
25. Februarie: Dalboșet.
26. Februarie: Halmagiu mare.
27. Februarie: Almăkerék, Budapesta,
Cianadul sârbesc și nemțesc, Oluj, Chiroc,
Haroscharec, Olafalău mare, Oradea mare,
Zarand.
28 Februarie: Cincul mare, Dezna,
Sighetul Marmăției.
1 Martie: Hadad, Orăștie.
2 Martie: Aletea, Baia de Criș, Făget,
Sepsi-Sân Georgiu.
3 Martie: Brad, Sighișoara, Șomonta-
mare, Timișoara.
4 Martie: Cubin.
5 Martie: Balcașiu, Deta (Timiș).
6 Martie: Apoldul mare, Berzava, Bi-
chiș, Ciuc-Sân-Domocos, Agârbiciu (com. Tur-
da-Arieș), Gârcei, Jombolia, Mănăsturul ung,
Moriadorf, Paraid.
7 Martie: Apold, Baia-mare, Vințul de sus.
În aceste zile se ține în comunele de
mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile
de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obi-
cina, cu 1-2 zile mai înainte.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”.

„BRĂDETUL” institut de credit și economii societate pe acții în Orlat.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „BRĂDETUL”, societate pe acții,
se invită conform §-lui 19 din statutele societății la a

XVII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Orlat la 23 Martie n. 1911, 9 ore a. m., în localitatea institutului pe
lângă următorul

PROGRAM :

1. Raportul dir. despre rezultatul anului de gestiune 1910 și propunerile acestuia.
2. Raportul comitetului de supraveghiere și propunerile acestuia.
3. Deciziune asupra compturilor anuale și asupra împărțirii profitului ourat.
4. Alegerea a doi suplenți în comitetul de supraveghiere cu mandat de 2 ani.
5. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal al acestei adu-
nări generale.
6. Eventuale propuneri în marginile statutelor.

52 1—1

Domnii acționari, cari în sensul §-lor 20 și 21 din statutele societății, doresc a par-
ticipa în persoană ori prin plenipotențiați, sunt poțuți a-și depune acțiile și eventualele do-
cumente de plenipotență la cassa institutului, cel mult până la 23 Martie n. a. c. înainte de
deschiderea adunării.

Orlat, în 27 Februarie 1911.

Direcțiunea.

Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1910.

Activa—Vagyon Mérleg számla 1910. december hó 31-én. Pasiva—Teher

	K f		K f
Cassa în numărar — Pénztár készlet	12,352.88	Capital de acții 500 bucăți — Rész- vénytőke à 50 Kor.	25,000.—
Escont — Váltó kölcsön	63,435.—	Depuneri spre fructif. — Betétek	371,622.47
Impr. pe obligațiuni: — Kötvény kölcs:		Fond de rezervă — Tartalék alap	50,000.—
a) pe ipotecă — Jelzálogra	99,474.—	Fond de binefacere — Jótékonycélu alap	5,817.14
b) pe oblig. cu cavenți — Kezesség	188,049.54	Fond de penziune — Nyugdíj alap	4,357.38
Depuneri proprii — Saját betétek	44,679.37	Fond special de rezervă — Külön tartalék alap	487.53
Impr. de cont-curent — Folyószámla	55,276.—	Interese transitoare — Átmeneti ka- matok	3,339.23
Casa institutului — Az intézet épülete	7,000.—	Divid. neridicată — Fel nem vett osztalék	24.—
Anticipațiuni — Előlegek	209.35	Diverși creditori — Különfélék	895.86
Mobiliar — Felszerelés	550.—	Profit curat — Tiszta nyereség	10,832.53
după amort. — leírás után	50.—		472,376.14
Efecte — Értékpapírok	1,200.—		
Diverși debitori — Különféle adósok	200.—		
	472,376.14		

Contul Profit și Perdere.

Veszteség és nyereség számla.

Intrate—Bevétel

Ește—Kiadás	K f		K f
Interese la dep. spre fruct. — Betéti kam.	18,002.—	Diverse interese: — Különféle kamatok: dela escont — váltók után	5,074.80
Spese administrative: — Kezelési költség:		„ imprum. pe ipotecă — jelzá- logra	8,555.92
a) spese de cancelarie — irodai költségek	1,495.03	„ imprum. pe obligațiuni cu ca- venți — kezések	15,546.56
b) contribuțiune dir. — egyenes adó	1,774.98	„ cont-curent — folyó számla	2,388.61
c) darea com. — megyei pótdó	329.08	„ depuneri proprii — saját be- tétek	1,438.40
d) arunc comunal și cameră — kö- zségi pótdó és kamarai	1,213.05	Interese de întârziere — Késedelmi kam.	1,015.75
e) competiția — illeték	9.84	Provizione — Jutalék	2,682.91
f) darea după interes. depunerilor — betéti kamatok után	1,800.20	Competință — Illeték	1,824.66
Salare — Fizetések	2,400.—	Chirie — Házbér	330.—
Marce de prezență — Jelenléti jegyek	950.—		
Amort. din mobilier — Felszerelés- ből leírás	50.—		
Profit curat — Tiszta nyereség	10,832.53		
	38,857.61		38,857.61

Orlat, la 31 Decemvrie 1910.

Dr. George Prunaș m. p., Joan Manta m. p., Dionisiu Aaron m. p., Alexandru Dregan m. p.
prezident. v.-prezident. cassar. secretar.
Ludovic Pesamosca m. p., Joan Hanzu m. p., Yaleriu Popoviciu m. p., Joan Jiliu m. p.,
contabil. membru în dir. membru în dir. membru în dir.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat bilanțul prezent, precum și contul
profitului și al perderilor și asemănându-l cu registrele principale și auxiliare l-am aflat
corect și în deplină consonanță cu acestea. — Alolított felügyelő bizottság a jelen mérleg
számlát, valamint a nyereség és veszteség számlát a fő és segédkönyvekkel összehasonlítván,
azokkal megegyezőnek és helyesnek találta.

Orlat, la 27 Februarie 1911.

Dr. Joan Stroia m. p., Joan Rebeș m. p., Aurel Decei m. p., Costantin Pop m. p.,
prezident. rev. expert al „Solidarității”.

„Cassa de păstrare“ (reuniune) în Săliște

Convocare.

Membrii „Casei de păstrare“ (reuniune) în Săliște sunt invitați la

a XXVII adunare generală ordinară

conform § 15 din statutele reuniunii pe Joi în 3/16 Martie a. c., la 2 oare p. m. în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște, pe lângă urm.

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul Direcțiunii.
3. Raportul conziliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului pro 1910, distribuirea profitului și votarea absolutului.
5. Alegerea membrilor în direcțiune și a casarului cu mandat de 6 ani.
6. Alegerea unui eventual a doi membrii în conziliul de inspecțiune cu mandat de 2 ani.
7. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii Direcțiunii și ai conziliului de inspecțiune.
8. Staverirea cvotei la fondurile de rezervă pentru membrii cari vor intra de nou în reuniune.

Domnii membrii cu vot deciziv, — adevă acesii, cari sunt trecuți cu cel puțin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, sunt în senzul dispozițiilor §. 10 din statute rugați a-și depune libelul de membru și documentele de plenipotență la cassa institutului până în 1/14 Martie a. c.

Săliște, în 25 Februarie 1911.

Direcțiunea

ACTIVE.

CONTUL BILANȚ.

			PASIVE		
Cassa	K	f	Capital societar	K	
Cambii	29,235	34	Fondul de rezervă	250,000	
Imprumuturi ipotecare	720,205	—	Fondul special de rezervă	100,000	—
Imprumuturi pe oblig. cu cavenți	676,352	—	Fondul de binefaceri	71,141	29
Credite de Cont-curent	299,268	50	Fondul de penziune	62,586	56
Efecte publice și diverse acții	747,234	89	Fondul spitalului public în Săliște	19,026	13
Casele institutului și alte realități	2443,060	39	Depuneri spre fructificare	47,311	41
Imprumuturi din fondul de binefaceri	248,830	—	Depuneri în cassette de economisire	2,307,794	87
Depunerea fondului de binefaceri	108,124	94	Conturi curente	10,822	89
Depunerea fondului de penziune	31,916	64	Reescompt	35,680	
Depunerea înființând spital public în Săliște	30,669	92	Diversi creditorii	26,000	
Mobilier	19,026	13	Interese anticipate pro 1911	10,254	
după amortizare de	47,311	41	Profit net	19,399	
Interes tranz. restante și diverși debitori	2,989	64		24,018	
	298	96			
	23,110	21			
	2,983,975	66			

SPESE.

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

			VENITE		
Interese:	K	f	Interese:	K	
pentru depuneri spre fructificare	96,901	26	dela cambii	53,169	97
„ părțile de fondare noi	9,689	01	„ imprumuturi ipotecare	46,010	90
„ reescompt	6,883	09	„ imprum. pe oblig. cu cavenți	26,997	65
„ fondul de binefaceri	1,264	56	„ credite de cont-curent	37,363	91
„ fondul de penziune	862	68	„ efecte	10,438	33
Spese:	115,600	60	Chirii	173,980	
salare și bani de covartir	15,093	63	Provizioni și alte venituri	3,534	
marce de prezență	1,791	—		1,100	
imprimare, registre, porto, diverse	5,629	94			
Contribuțiuni:	22,514	57			
directă	4,137	34			
10% după interesele la depuneri	10,659	02			
Amortizări:	14,796	36			
din casele institutului	695	94			
„ mobilier	298	96			
„ pretenziuni	690	—			
Profit net	1,684	90			
	24,018	98			
	178,615	41			

La finea anului 1909 au fost 130 membri, în anul 1910 n'a repășit nici unul, de nou a intrat 137 membrii, la finea anului 1910 au fost 267 membrii cu 1250 părți de fondare.

Săliște, la 31 Decembrie 1910.

Direcțiunea:

Dr. Calefariu m. p., Dr. Comșa m. p., C. Herțiam m. p., D. Roșca m. p., D. Lăpădat m. p., Dr. Stroia m. p.
 Petru I. Comșa m. p., Iacob Stelcea m. p., Bucur Comșa m. p., Ioan Răducu m. p., Ioan Bărsan m. p.
 Subsemnatul conziliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului
 Săliște, în 25 Februarie 1911.
 Nicolau Hențu m. p. președinte Dr. Ioan Lupaș m. p. Ioan Banciu m. p. Ilie Hociotă m. p. Constantin Criștiu m. p.

Nr. 8

41 2-2

No. 366-1911

Publicațiune.

Comuna **Avrig** esarândează pe calea li-
tației publice, ce se va ținea în 6 Martie
1911, 8 ore a. m., în cancelaria comunală pă-
satul, din următorii munți și anume:

1. „Avrigelul” cu prețul strigărei de 155 cor.
2. „Sarul” cu prețul strigărei de 806 cor.
3. „Clăbucetul” cu prețul strigărei de 43 cor.

Vadiul 10% dela prețul strigărei. Pe-
modul de arândă este anii 1911, 1912 și 1913.
Condițiunile mai de aproape să pot vedea
primăria comunală.

Avrig, în 20 Februarie 1911.

PRIMĂRIA COMUNALĂ:

Sperlea **Răduțu**
primăria not. com.

O fetiță română

În familie bună, în etate de 14 ani, are do-
mnia a intra într-o casă bună germană, unde
se putea face oare cari servicii la copii mici
în casă. Informații mai de aproape se dau
la administrația „Foi Poporului” în Sibiu.

Casă de vânzare.

În Sibiu, Poarta Turnului, să
se de vânzare o casă frumoasă, constatătoare
din 4 odăi și 3 culine, curte, gură și pivniță.
Casa e instalată cu lumină electrică și e foarte
potrivită pentru o cămină cu boltă, măieraiu
etc. Informații se dau la administrația
„Foi Poporului”. 47 1-5

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului”, unde sunt
citate de mii de persoane de pretutindenea,
din toate țările și din toate cercurile sociale,
atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foia Poporului” este cel
mai potrivit organ pentru publicarea a tot
felul de inserate: pentru ocuparea sau cău-
tarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări,
cumpărări, deschideri de prăvălii și alte in-
stituții, cum și anunțarea a tot felul de
mărfuri și articoli ce trebuiesc persoanelor
singurate sau în familie. — Informații asu-
pra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOI POPORULUI”.

Casele

În Sibiu, Grabengasse Nr. 5. (4 chilii, cu-
lină, grădina frumoasă și curte) și Schwimm-
schulgasse Nr. 22 (2 chilii, culină, grajd, gră-
dina mare și curte) sunt din mână liberă de
vânzare. Descrieri de la **N. Cădea**,
Sibiu, drumul Cisnădiei Nr. 6. 43 2-

Picurii de stomach

de Brădy

cu

Maica Domnului de Mariazell
ca marcă de scutire,

și pentru aceasta numite „picurii de
stomach de Mariazell”, sunt cel mai
bun leac, valorat de 30 ani, contra
la orice suferință de mistuire,
arsuri de stomach, îngrășare,
dureri de cap și de stomach,
colică, insomnie, lipsa de sânge,
anemie etc. Să capătă în farmacia
cu prețul de 90 fileri și Cor. 1-60.
6 sticle cu Cor. 5 40, 8 sticle duble cu
Cor. 4 80, expediază franco produ-
centul C. Brădy, farmacia „Regele
Ungariei” Viena, I. Fleischmarkt 2. Depou 5.

Să fim atenți la marca de scutire cu Maica
Domnului de Mariazell, pachetare roșă și subscie-
rea, ca pe chipul din clișeu de aci. 28 4-25
În Sibiu se află de vânzare în apotecele: A.
Teutach, C. Morscher, G. Fabritius.

»Mugurul« Insoțire economică-comercială Elisabetopole
(Erzsetbváros, Kieküküllő vm.)

ALTOI DE VIE

calitate distinctă, pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin
și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit,
viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la:

Insoțirea economică „Mugurul”, Elisabetopole (Erzset-
baváros, Kieküküllő vm.)

Material disponibil în altoi peste două (2) milioane.

Școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă. — La cumpărări pe credit
316 12 — cele mai ușoare condițiuni. — Plătire pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco. — Insoțirea primește
gratis elevi pentru învățarea altoitului și manipularea școalei de altoi.

Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid!

Carol F. Wultschner

mehanic

Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.

Primul institut sibian

cu forță motoră electrică și Dynamo

pentru nichelat, spore cu aramă, cu aramă galbină (cloale) și cu argint
a tot felul de obiecte de metal. — Lucru solid și durabil. Prețuri foarte ieftine.

Cel mai ieftin și mai bun izvor pentru cumpărare de

mașini de cusut și biciclete.

273 9-

Atelier pentru repararea bicicletelor și mașini de cusut

Primește spre executare ferestri (vitrine) moderne la prăvălii,
instalează localuri pentru măcelari cu toate recvizitele trebuincioase.

La „Croitoria Universală”

I. PETRASCU

strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-au sosit cele mai nouă
stofe engleze și indigene pentru sezonul de iarnă și primăvară
— astfel că stau la dispoziția on. public pentru a efectui ori-ce
comande în branșa croitoriei după modelele cele mai nouă.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți industria română!

292 9-

Singurul institut de asigurare ardolean

„TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, rezolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai efine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățatori și proști români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele
confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu
plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru
serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigu-
rări de accidente corporale, contra înfracției (furt prin spargere) și asi-
gurări de pagube la apaducte. 18 57-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la
fina anulului 1909 K 4.831,169-51
Capitale asigurate pe viață
achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412-
sfârșitul anulului 1909 viață 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de
rezervă 2.309,387-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcției, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.
Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Birou de informații.

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2—3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbește în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

— La aviz aștept la gară. —

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Cine are Pari de vie de vânzare?

Mai mulți economi români dintr-o comună doresc să cumpere un vagon sau ceva mai puțini pari de vie. Cine are de vânzare sau știe, că de unde s'ar putea cumpăra, binevoiască a scrie la Administrația „Foi Poporului”.

39 2—2

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de iarnă
în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaqueta, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

31 91—

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Nu cumpăra

nimic altceva contra

TUSEI

răgușelei, catarului, fleșmei, catarului bronchial și de gât, ci numai

Caramellele de piept

ale **Kaiser** — cu —
lui „Treilbrasi”

5900

atestate dela medici și privați,
întărite prin notarul public,
garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecile, dragueriile și
prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Atențiune!

50,000 pârcehi de ghețe.

4 pârcehi de ghețe numai cor. 750

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plăpile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecare 2 pâr. ghețe cu șinoare, pentru domni și 2 pâr. pentru dame, de piele brună sau neagră, gătosată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 pârcehile costă numai 7 cor. expedite per rambursă.

H. Spingarn, Export de ghețe

Oracovia Nr. 137. 9 16—

Schimbul e admis sau banii retour.

Vier

de 1½ an, rasa Berkshire curată, pro
cu certificat, se află de vânzare în
mare la Nr. 444.

Mere frumoase

vre-o 50 de ferdele, se află de vânzare
preț moderat. Adresa se află la administra
„Foi Poporului”. Pentru răspuns este
adăuga o mărca de 10 bani.

O grozavă greșală

a făcut acela, care n'a fost prevăzător și conș
reumei, podagrei, junghinilor din coastă, d
rerii de membre, durerilor de șale și spate, de
picioare etc., n'a folosit veritabilul

REPARATOR al lui Krieger

ci vreo imitație. Noi recomandăm deci
reumatic și ficui, care suferă de boala de m
sus, de dureri provenite din curent, răceală, și
folosească numai decât 30 3—4

REPARATORUL veritabil al lui Krieger

care să produce singur în farmacia lui Krieger,
Budapest. Kalvin tér, astfel aici să se adreseze comanda. O sticlă mică
1 Cor., una mare 2 Cor. Pe postă franco
sticle mici 5 Cor. sau 3 sticle mari 6 Cor.
Acest leac vechiu și excelent e mai bun ca
orice Franzbranntwein, fiindcă vindece după
singură fricțiune. — La comanda să fiți atenți
la adresă, ca să nu căpătați imitații.

Cine este dușmanul plăcerii la viață?
Cartea cu acest titlu se trimite gratis.

Depozitul meu de

Pietri de moară

oferă o mare alegere în cele mai bune

Pietri de moară veritabile franțuzești
poleite (ce se ferecă de sine)
Cinquantin
Trachit

în diferite mărimi și pe lângă prețuri moderate.

AND. RIEGER, Sibiu.

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26

recomandă onoratului public interesat atelierul său, unde se
execută tot felul de lucrări ce se țin de branșa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit
cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri.

Ingrădituri uimitor de ieftine!

Invențiune
senzațională

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc
superioritatea neîntrecută a

împletiturii Hungaria
patentată.

Să fabrică numai din sârmă suflată cu zădărnici
e de lipsă să fie văpsit. Prețul per metru cadrat
filieri și mai sus.

Să poate procura la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker

fabrică de țesătură de sârmă, de îngăditură din împletituri și de gratii

Budapesta VIII, Ūlői út 48/84.

Serviciu ieftin, repede și conștient. — Prețurent ilustrat, gratis și franco.

C-e-e? Tata mi-a permis. Sunt numai învâltori de
cigarete JACOB-ANTINICOTIN.

Atențiune! Veritabile numai în cutii mici de cigarette
cu numele Jacob. — Fiecare carton conține chipuri
interesante Röntgen 38 3—26

CAROL F. JICKELI
SIBIU și ALBA-IULIA.

„SPERANȚA”, institut de credit și economii, soc. pe acții în Hosman.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „SPERANȚA”, societate pe acții să invite, conform §§-lor 15 și 16 ai statutelor societății, la a

III-a adunare generală ordinară

care să va ținea în Hosman (Holezmány), *Duminecă, în 26 Martie 1911 st. n. la 11 ore a. m.*, în localul institutului.

OBIECTELE:

1. Deschiderea (și constituirea) adunării (§. 21).
2. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1910 și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Distribuirea profitului curat și darea absolutului.
4. Propunerea direcțiunii pentru urcarea capitalului societar.
5. Propunerea direcțiunii pentru cumpărarea unor case pe seama institutului.
6. Alegerea alor 2 membri în direcțiune (§. 77).

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 18, 19 și 25 (cu privire la urcarea capitalului) din statutele societății voiesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Sâmbătă, în 25 Martie st. n. a. la 12 ore din zi, la cassa institutului în Hosman.

Hosman, în 19 Februarie 1911.

Direcțiunea.

Bilanț la 31 Decembrie 1910 — Měrlegszámla 1910. deczember hó 31-én

Activa — Vagyon			Pasiva — Teher		
	K	f		K	f
Cassa — Készpénz	3643	49	Capital societar — Részvénytőke	15000	
Cambii — Váltók	73605	90	Fond de rezervă — Tartálékalap	1500	
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök	23496	—	Fond de binefaceri — Jótékonyalap	974	
Efecte — Értékpapírok	200	—	Depuneri — Betétek	50442	
Mobilier — Felszerelés	K 43617		Cambii reescompt — Visszeszámitolt váltók	33658	
după amortizare — leirás után	4362	392	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	1500	
Spese de fondare — Alapítási költségek	K 6240		Dividendă ueridicată — Fel nem vett osztalék	36	
20% amortizare — 20% leirás	1248	49	Creditori — Hitelezők	1970	
Anticipațiuni — Előlegek	17	—	Cont-curent — Folyószámla	2280	
			Profit curat — Tiszta nyeresemény	106404	
	106404	86			

Contul Profit și Perderi — Nyereség- és Veszteség-számla

Eșite — Kiadások			Venite — Bevételek		
	K	f		K	f
Interese la depuneri — Betéti kamatok	2910	36	Interese de escompt — Leszámitolási kamat	K 575174	
Interese la reescompt — Visszeszámitolási kamat	1612	50	Interese dela imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök utáni kamat	107380	
Salare — Fizetések	150	—	Provizione — Jutalék		
Spese — Költségek	K 21455		Alte venitite — Egyéb jövedelmek		
Chirie — Házbér	6248				
Porto — Postadij	5770	334			
Contribuțiune directă — Egyenes adó	K 42264				
Contrib. 10% dela int. de dep. — 10%-os betéti kamatadó „	26531				
Competința de timbru — Illeték	12802	815			
Amortizare: — Leirás:		97			
din mobilier — a felszerelésből	K 4362				
din spese de fondare — alapítási költségekből „	1248	56			
Profit curat — Tiszta nyeresemény	2296	12			
	8175	78			

Hosman — Holezmány, la 31 Decembrie 1910.

Direcțiunea: — Az Igazgatóság:

I. Pampu m. p. Dr. Ioan Fruma m. p. Iosif Vasilie m. p. Nicolae Pampu m. p. Ioan Petru m. p. N. Vasile m. p. I. Vasile m. p. Toma Sten
dir. ex. — vezérig. cassar — pénztárnok.

I. Lissai m. p., revisor-expert al „Solidarității” — a „Solidaritetea” szakvizsgálója.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare — Megvizsgáltatott és a fő- és segéd-könyvekkel összehangzásban talál
Hosman — Holezmány, la 5 Februarie 1911.

Comitetul de supraveghiere: — Felügyelő-bizottság:

I. Morar m. p., președinte — elnök Nicolae Pinciu m. p. Ioan Comșa m. p. Ioan Olar m. p. Ioan Calman

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere a scontrat în decursul anului de mai multe ori cassa societății și a revăzut cărțile de contabilitate aflându-le totdeauna în cea mai bună ordine.

De asemenea a examinat din poziție în poziție bilanțul pe anul 1910 de gestiune precum și contul profit și pierderi, pe cari le-a aflat în ordine cu registrele institutului.

Referitor la împărțirea profitului curat suntem de acord cu propunerea direcțiunii. Deci, pe baza acestui raport propunem On. adunării generale să binevoiască a lua spre știre aprobatoare bilanțul, a primi proiectul relativ la împărțirea venitului curat și a da absolut pe anul 1910 atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere.

Hosman, în 5 Februarie 1911.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő-bizottság:

I. Morar m. p., președinte — elnök Ioan Olariu m. p. Ioan Comșa m. p. Nicolae Pinciu m. p. Ioan Calman

Observare: Raportul anual al Direcțiunii să poată vedea în oarele oficiale în localul institutului.

Jegyzet: Az igazgatóság évi jelentése hivatalos órákban az intézet helységében tekinthető.

Direcțiunea. — Az igazgatóság

„SPERANȚA”, takaré- és hitelintézet részvénytársaság Holezmány

Meghívó.

A „SPERANȚA”, takaré- és hitelintézet részvénytársaság társasági szabályzatának 15. és 16. §-ai értelmében ezen a Holeczmányon 1911. évi márczius hó 26-án d. e. 11 óráig az intézet helységében megtartandó

III-ik rendes közgyűlésre

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása (az alapszab. 21-ik §-a).
 2. Az igazgatóságnak az elmúlt üzleti évről szóló jelentése, a 1910-ik évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentése.
 3. A tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
 4. Az igazgatóság indítvány az alaptőke, felemelése iránt.
 5. Az igazgatóság indítványa az intézet részére való hitelezés iránt.
 6. Két igazgatósági tag választása (az alapszab. 77 §-a).
- A részvényes urak, a kik a társaság 18. és 25. (alapító) §-i értelmében a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik útján szándékoznak résztvenni, felkérem, hogy részvényük és esetleg meghatalmazási okmányukat az intézet pénztáránál legkésőbb 1911. évi márczius hó 25-ig d. e. 12 óráig bezárólag betétként beadják.

Holezmány, 1911. évi február hó 19-én.

Az igazgatóság